

A Vaatangaaiang Iesu Kaarisito Xa Lis Sin Jon A Dor Vaamaravazang Pana A Baar Angkari

Aaposal Jon ka varaar a baar angkari la xurunuza Paatimos. Naan ka farar adu aubina dina kawin famarazaat aubina di inaxam paazaai, malasing ma naandi dina dikdik pana ainaxam paazaaiang. Naan ka farar zaait pana a Piran Iesu xa balas sina lamaskana a rataamaaiang ma xa vazei naan pana aze xana balas la vaanongang iwana amun taan. A maariaas iwana fararang ka malasing AD 95.

A baar A Rataamaaiang ka malasing kari:

- (1) 1:1-8 A dor vaamaravazang
- (2) 1:9-20 A Piran Iesu xa balas sin Jon lamaskana rataamaaiang sina
- (3) 2:1-3:22 Amun dorang ka waan sin aubina di inaxam paazaai lamun bina xa wizik urua
- (4) 4:1-5:14 Akin izi xalxaalang sin Nakmai ma Naata Sipsip
- (5) 6:1-7:17 A Piran ka kaas a wilwilaai a baar
- (6) 8:1-11:19 A raavuru xa wizik urua
- (7) 12:1-18 A ravin ma a zizi
- (8) 13:1-18 Uru wungpung
- (9) 14:1-20 Aubina xa 144,000 ma a aangelo urul
- (10) 15:1-16:21 A win ka wizik urua
- (11) 17:1-19:5 Baabilon, a ravin kat faangurin a winpina
- (12) 19:6-21 Iesu xana uli wat

- (13) 20:1-6 A taausan azaxai amun maariaas
 (14) 20:7-10 Nakmai xa waramin Saatan
 (15) 20:11-15 A vaanongang iwana aikilizang
 (16) 21:1-22:6 A lia vaaxur ma a pira vaaxur
 (17) 22:7-21 A vaanongang iwana dorang

A Dor Vaamaravazang

¹ A baar angkari, a vaatangaaiang sin Iesu Kaarisito ina Nakmai xa ra lis sina xuna vatang-inang sin amun iaana kilaaiang sina wana amun saan kana samura balas. Iesu xa kling a aangelo zina xa waan sin a iaana kilaaiang sina Jon kuna vazei vamaravaazang naan pana amun saan angkanaan. ² Ma Jon ka pitfiat amun saan faakdul ina naa ra raamin lamaskana a vaatangaaiang kanaan. Naan azaan urua xari, a dorang sin Nakmai ma a dorang faaratunaan sin Iesu Kaarisito. ³ Axazak ina xa vakot a dorang profet angkari, Nakmai xa lis a daxaiang sina, ma aubina ina di langarin amun dorang kari Jon ka ra varaar vating lamaskana a baar angkari ma di roting falagot lamaskana naandi, Nakmai xa lis a daxaiang sin naandi zaait, avuna a raan amun saan angkanaan kana balas, ka wat faasilik faanong.

A Dor Vaananamang

⁴ Nia xari Jon, ga farar waan sinim aubina naagu inaxam paazaai ma naagut balas fatu lamun bina xa wizik urua la provins Esia.

A daxaiang ma a luaai xa waan sinim, ka wat sina ina xa iziar taning, ma xa ra iziar mumua pis, ma naan ina xana wat, ma xa wat saait sin amun laklagai xa wizik urua ina di irur lamarana

akin izi xalxaalang sina, ⁵ ma xa wat saait sin Iesu Kaarisito, ina xa vaaratunaan pana pitfiaatang a dorang sin Nakmai, ma naan axazak ina xa tabung tamaraat puli ziaana maatang ma xa roro tapal, ma naan a waamua zin amun kalxaal ila pira angkari.

Naan kai sasaxot dia ma xat famamaraxas dia ziaana amun matmalabuk taksaat sin dia wana dari zina, ⁶ ma xa ra vabalos dia di balas a lemlem azaxai ma di balas amun pris ma dit faamuzas aaxan Damana, naan Nakmai zina. Malasing ma a marmari daxaiang ma dikdikang kana uzaa zin Iesu Kaarisito, bulaai bulaai. Ka vaaratunaan.

⁷Naagu langar, naan kana wat faraxai wana amun bara,
 ma amun marana aubina vaakdul dina raamin naan,
 ma naandi zaait ina di zaxa naan,
 ma amun lemlem aubina ila pira angkari dina rangis naan.
 Aiang, amun saan angkanaan kana balas malas-
 ing kanaan. Ka vaaratunaan.

⁸A Piran Nakmai, ina xa iziar taning ma xa iziar mumua pis ma xana wat. Naan a Maradikdikang, ka piaat naako, “Nia Aalfaa ma Omegaa.”*

Jon Ka Raamin Iesu

1:5 Aais 55:4, Saam 89:27 **1:6** Zax 19:6, Vaat 5:10 **1:7** Daan 7:13, Mt 24:30, Mk 13:26, Lk 21:27, 1Tes 4:17, Zek 12:10, Jn 19:34,37, Zek 12:10, Mt 24:30 **1:8** Vaat 22:13, Zax 3:14 * **1:8** Aknaaza dorang kari adu Nakmai xa iziar tapal ma amun saan faakdul xa iziar lawaana.

⁹ Nia xari Jon, daaza nim lamaskana Kaarisito ma a waliaana nim ina dia di irur varaxai lamaskana maazikang ma lamaskana a bikabar zin Nakmai ma lamaskana airur dikdikang lamaskana amun maravanang, panaze di los Iesu. Nia ga iziar la xurunuza Paatimos, panaze ga rai fazei wana a dorang sin Nakmai ma a dorang faaratunaan sin Iesu. ¹⁰ La raan sin a Piran ga bas pana a Laklagaai a Raabu, ma lamuraagu ga langarin adi linga axazak ka malasing a raavuru. ¹¹ Ka piaat malasing kari, “Amun saan guna raamin faraar lamaskana a wilwilaai baar ma guna lis sin aubina di inaxam paazaai ma dit balas fatu lamaskana amun bina angkari xa wizik urua, Efesas ma Smenaa ma Pegamom ma Taaiatiraa ma Saadis ma Filadelfia ma Laaodisia.”

¹² Ga rutaawuk kuna raaminang axazak angkanaan ka dador zurugu, ma ga raamin amun goul laam baraaf ka wizik urua. ¹³ Ma lawalau amun laam angkanaan, ga raamin axazak malasing a xastunaan,* ka mamaaus pana marapi baraaf ina xa ruaas ipaa la uru xaakna, ma xa valaak kol a bangbangana wana marapi di giu wana goul. ¹⁴ A waatna ma vurna xa xufkuf mase malasing a vura sipsip, ma xa malasing saait a bara xa xufkuf mase. Ma uru marana di ililap iaa malasing a xaiaf ka ililap

1:13 Daan 7:13, Daan 10:5 * **1:13** A dorang pana Grik adu “axazak malasing a naata rapti.” Pana ainaxamang sin amun Judaa aknaas a dorang kari adu “axazak malasing a xastunaan.” Pana a dorang kanaan Jon ka inaxam pana a baar zin Daaniel 7:13-14. Amun non mumut angkanaan ka dador wana a Mesaaiia.

1:14 Daan 7:9 **1:14** Daan 10:6

dikdik. ¹⁵ Uru xaakna di malasing a braas ka ninis ma xa wilwilak, ma a lingna xa malasing a linga daanim ka valvalaau laaxur wana vaat. ¹⁶ Naan ka roting amun patpada xa wizik urua la mit sazaxa zina ma a baainaat ka fangan la uritna urua varaxai xa tukbilak la balana. Ma a marana xa malasing a iaas ka wilwilak marazaat.

¹⁷ Araan ga raamin naan, ga zu wizik paanaburur lapaara uru xaakna malasing axazak ka maat. Naanaan ka rasin a mit sazaxa zina laaxur wana nia ma xa piaat naako, "Tuua gu maraaut, nia a Waamua ma a Zaxamur. ¹⁸ Nia ga iziar bulaai. Ga maat faanong, singsaxai taamin, naari ga izi roro bulaai bulaai ma ga roting a ki iwana maatang ma a ki iwana a bina zin amun maat.

¹⁹ Malasing ma faraar amun saan angkari, amun saan gu raamin fanong ma amun saan ina xa balas taning ma amun saan kana balas mur. ²⁰ Aknaas amun patpada xa wizik urua la mit sazaxa zurugu ma amun goul laam baraaf ka wizik urua, mumua xa izi vunfun singsaxai taning ga vamaravaas malasing kari: Amun patpada xa wizik urua xa iru vakilaan amun aangelo xa wizik urua zin amun lemlem aubina di inaxam paazaai ma dit balas fatu. Ma amun goul laam ka wizik urua xa irur vakilaan amun lemlem aubina xa wizik urua di inaxam paazaai ma dit balas fatu."

2

A Dorang Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai Efesas

¹ Ma Iesu xa piaat kaarik naako, “Guna farar waan sin a aangelo zin aubina di inaxam paazaai di iziar Efesas malasing kari:

A dorang kari zin axazak ina xa ratoting amun patpada xa wizik urua la mit sazaxa zina, ma xa zazangas lawalau amun goul laam baraaf ka wizik urua. ² Ga rexaazin amun matmalabuk sinim ma amun gutang sinim, ma a irur dikdikang sinim araan naagu xazanin a maazikang. Ga rexaas adu xawit naagu rudaxain aubina raksaat, ma naagu lalaamangaain naandi ina di piaat adu naandi amun aaposal, singsaxai naandi xawit amun aaposal vaaratunaan ma naagu raamin fakilaan adu naandi aubina iwana vaagitang. ³ Naagu xazanin a maazikang pana aizinugu singsaxai xawit naagu malumbaai wana, naagu irur dikdik nanga.

⁴ Singsaxai ga vakor nim pana azaan angkari: Kawit naagu sasaxot nia malasing naagu ra sasaxot nia araan naagu varumara ainaxam paazaaiang. ⁵ Naagu naxaam faulin aiziarang daxa zinim iwaamua singsaxai naari naagu zu vaanong siaana! Naaguna inaxam taawuk ma naaguna giu amun saan naagu gigi waamua. Tamon kawit naagu inaxam taawuk, gana wat sinim ma gana zuruk pizin a laam sinim la kiaana. ⁶ Singsaxai azaan azaxai naagu giu xa daxa. Naagu maska raksaat pana amun matmalabuk taksaat sin aubina ina dit falos a varaviraaiang sin Nikolaas ina nia zaait ga maska raksaat pana.

⁷ Axazak ina xa rauxin alngana, xa daxa naan

kana langarin a dorang kanaan ina a Laklagaai a Raabu xai piaat sin aubina di inaxam paazaai. Ma naan ina xat paramin amun matmalabuk taksaat, gana rudaxain naan kana vangan pana a iaai iwana roroiang ina xa irur lamaskana paaradaais sin Nakmai.”

A Dorang Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai Smenaa

⁸ Ma Iesu xa piaat kaarik naako, “Guna farar waan sin a aangelo zin aubina di inaxam paazaai di iziar Smenaa malasing kari:

A dorang kari zina, naan a Waamua ma a Zaxamur, naan ina xa ra maat ma xa roro uli xaarik. ⁹ Ga rexaazin amun maazikang ina dit famazik nim pana ma aizi gogovang sinim, singsaxai a vaaratunaanang iwana nim naagu raxumbaaxut pana amun saan inikula la lia. Ga rexaazin a dorang pispiaalang ina azanon aubina di ipiaat pana nim. Naandi di ipiaat adu naandi amun Judaa singsaxai naandi xawit amun Judaa, naandi zin a lemlem sin Saatan.

¹⁰ Tuua naagu maraaut pana vazaakang amun maazikang ina xana samura balas sinim. Ga vazei nim, Saatan kana rasin azanon sinim la vaala vaamaazikang kuna lalaamangaainang nim ma naaguna xazanin a maazikang pana raan ka zangaafu. Naaguna irur dikdik pana ainaxam paazaaiang sinim, naapalaau tamon naaguna maat, ma gana lis a roroiang sinim malasing a lawilot.

¹¹ Axazak ina xa rauxin alngana, xa daxa tamon kana langarin a dorang ina a Laklagaai a Raabu

xa dadorin sin aubina di inaxam paazaai. Naan ina xat paramin amun matmalabuk taksaat, a varuaiang a maatang kana wen kawin naan.”

A Dorang Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai Pegamom

¹² Ma Iesu xa piaat kaarik naako, “Guna farar waan sin a aangelo zin aubina di inaxam paazaai di iziar Pegamom malasing kari:

A dorang kari zin axazak ina xa rauxin a baainaat ka fangan la uru ritna varaxai. ¹³ Ga rex-aazin a bina naagu iziar wana, a bina ina Saatan ka iziar wana malasing a xalxaal. Singsaxai naagut faaratunaan pana nia, ma ainaxam paazaaiang sinim kawit na waan siaagu. Naagu giu nanga malasing la maariaas ina di ra zop famaata Aantipaas. Naan ka ra irur vaaratunaan pana dorang pana aizinugu, ma di ra zop famaata naan la bina zinim ina Saatan ka iziar wana.

¹⁴ Singsaxai ga vakor nim pana azanon saan angkari: Ka rauxin azanon aubina inaan la bina zinim dit falos a varaviraaaiang sin Baalaam ina naa ra viraai Baalaak pana xuna vagitang amun Israael xuna giuang a matmalabuk taksaat, araan di iaan a vanganang azanon tawarak di lis malasing a talazang ka waan sin amun nakmai vaagit ma di giu amun matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang. ¹⁵ Ma azanon aubina zinim dit falos a varaviraaaiang sin Nikolaas. ¹⁶ Malasing ma naaguna inaxam taawuk siaana amun matmalabuk taksaat sinim. Taulaan gana uli wat

sinim, ma gana varop faraxai wana naandi wana a baainaat ila balaagu.

¹⁷ Axazak ina xa rauxin alngana, xa daxa naan kana langarin a dorang ina a Laklagaai a Raabu xai piaat sin aubina di inaxam paazaai. Ma axazak ina xat paramin amun matmalabuk taksaat gana lis amun maanaa zina ina xa izi vunfun. Ma gana lis saait a vaat kufkuf sina xa rauxin aiza vaaxur ga varaar wana ina xawit taxazak ka rexaazin. Naan singbe ina ga lis a vaat angkanaan sina, naan kana rexaazin.”

A Dorang Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai Taaiatiraa

¹⁸ Ma Iesu xa piaat kaarik naako, “Guna farar waan sin a aangelo zin aubina di inaxam paazaai di iziar Taaiatiraa malasing kari:

A dorang kari zin Naata Nakmai ina uru marana di ililap malasing a xaiaf ka ililap dikdik, ma uru xaakna di malasing a braas ka ninis ma xa wilwilak. ¹⁹ Ga rexaazin amun matmalabuk sinim ma a matmalabuk sinim iwana sasaxotang azanon ma ainaxam paazaaiang sinim ma amun matmalabuk iwana vawaalang azanon ma airur dikdikang sinim araan naagu xazanin a maazikang. Ga rexaazin amun matmalabuk sinim naagu gigi taning, ka laba nanga wana amun matmalabuk naagu ra gigi waamua.

²⁰ Sing saxai ga vakor nim pana a zaan angkari: Kawit naagu lamain psin Jesebel a ravin ina xai piaat adu naan a profet. Naan kat purif falmur

amun iaana kilaaian surugu wana amun faraviraaiang sina xuna dina giu amun matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang, ma xuna dina iaan a vanganang ina azanon tawarak di ra talazin sin amun nakmai vaagit. ²¹ Ga ra lis a notaan sina xuna inaxam taawukang siaana amun matmalabuk taksaat sina singsaxai naan kawit na saxot kana inaxam taawuk. ²² Malasing ma gana lis adi giazang laba zina ma naan kana itate be wana aiban sina. Ma gana lis saait a maazikang laba zin naandi di gigi amun matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang faraxai wana naan ma xawit di inaxam taawuk siaana amun matmalabuk taksaat sina. ²³ Ma gana zop famaata funalik sin Jesebel xuna aubina vaakdul di inaxam paazaai dina rexaas adu nia ga rexaazin a maskana aubina vaakdul ma amun inaxamang faakdul zin naandi, ma gana xis faulin sinim saksaxai xat faraxas pana amun matmalabuk naagu ra giu.

²⁴ Singsaxai azanon faakdul zinim inaan Taa-iatiraa xawit naagut falos a varaviraaiang sin Jesebel ma xawit naagu zuruk a rexaazang pana a varaviraaiang di vakilaan a dorang funfun ka bangbaang sin Saatan. Ga vazei nim adu gana wen tasin ta maravanang kaarik pana nim. ²⁵ Amun saan faakdul naagu roting falagot fanong, naaguna irur dikdik pana xa ruaas gana wat.

²⁶ Axazak ina xat paramin amun matmalabuk taksaat ma xa gigi vaakdul a sasaxotang ma ainaxamang surugu xa ruaas pana vaanongang,

gana lis a burburaaiang sina xuna rasinang a lus laaxur wana amun lemlem aubina wana,

27 ‘Naan kana rasin fadikdik a lus laaxur wana naandi
 wana a rol ina di giu wana a aain
 ma xana buaak famimidi naandi
 malasing a sopen di giu wana a pira ina xa rataabiak fazaaus.’ *(Saam 2:9)*

A burburaaiang kanaan Maamaa zurugu xa ra lis surugu. 28 Ma gana lis saait a malara zin axazak angkanaan. 29 Axazak ina xa rauxin alngana, xa daxa naan kana langarin a dorang a Laklagaai a Raabu xa piaat sin aubina di inaxam paazaai.”

3

A Dorang Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai Saadis

1 Ma Iesu xa piaat kaarik naako, “Guna farar waan sin a aangelo zin aubina di inaxam paazaai di iziar Saadis malasing kari:

A dorang kari zina ina xa rauxin amun laklagaai xa wizik urua zin Nakmai ma xa ratoting amun patpada xa wizik urua. Ga rexaazin amun matmalabuk sinim. Aubina di ipiaat adu ainaxam paazaaiang sinim ka malasing a zaan ka roro, singsaxai xawit, ka malasing a zaan ka maat faanong. 2 Naaguna naknakaai! Ma naaguna vadikdik ainaxam paazaaiang sinim ina faasilik adu xana maat, panaze ga raamin adu amun matmalabuk sinim kawit nanga na xudul lamarana

Nakmai zurugu. ³ Malasing ma naaguna nax-aam faulin, azaan Nakmai xa ra lis sinim ma ina naagu langarin. Naagu valos ma naagu inaxam taawuk siaana amun matmalabuk taksaat sinim. Singsaxai tamon kawit naagu naknakaai, gana wat sinim malasing a ruburung, ma naaguna wen tesaazin a raan nia gana wat sinim.

⁴ Singsaxai nim naagu iziar Saadis azanon aubina zinim kawit faras be, xawit di vamitikaai amun marapi zin naandi. Naandi dina zangas faraxai wana nia, ma dina mamaaus pana marapi xufkuf avuna naandi dit faraxas nia gana rudax-ain naandi. ⁵ Naan ina xat paramin amun matmalabuk taksaat, naan kana mamaaus malasing kanaan pana marapi xufkuf. Ma gana wen saf pizin aizina lamaskana a baar iwana roroiang, ma gana dador vaamaravas pana naan lamarana Maagu ma amun aangelo zina. ⁶ Axazak ina xa rauxin alngana, xa daxa naan kana langarin a dorang a Laklagaai a Raabu xai piaat sin aubina di inaxam paazaai.”

A Dorang Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai Filadelfia

⁷ Ma Iesu xa piaat kaarik naako, “Guna farar waan sin a aangelo zin aubina di inaxam paazaai di iziar Filadelfia malasing kari:

A dorang kari zin axazak ina xa xoxok ma xa vaaratunaan, ina xa ratoting a ki zin Dewit. Ma tamon naan kana kaas a mara, xawit taxazak kat faraxas kana baraat kol, ma araan naa baraat

3:3 Mt 24:43-44, Lk 12:39-40, Vaat 16:15 **3:5** Zax 32:32-33, Saam 69:28, Vaat 20:12, Mt 10:32, Lk 12:8 **3:7** Aais 22:22, Jop 12:14

kol, xawit taxazak kat faraxas kana kaas. ⁸ Ga rexaazin amun matmalabuk sinim. Naagu langar, a mara xa ralakas lamarana nim, ina xawit taxazak kat faraxas kana baraat kol. Ga rexaas adu a dikdikang sinim ka mumut, singsaxai naagu valos nanga a dorang surugu, ma xawit naagu wispuxin aizinugu. ⁹ Azanon aubina ininaan naandi zin Saatan. Di kalin adu naandi amun Judaa, singsaxai xawit, naandi aubina dit faagit. Gana zaxot fawat naandi ma dina zibukaak lamarana nim ma dina pitflaat adu nia ga sasaxot nim. ¹⁰ Naagu ra valos a dorang surugu ma naagu ra rur dikdik araan naagu xazanin a maazikang, malasing ma nia zaait gana raamaai xaul wana nim la raan a lalaamangaaiang laba xana balas la pira vaakdul angkari, xuna lalaamangaainang aubina ina di iziar la pira angkari.

¹¹ Gana samura balas. Naagu roting falagot azaan ina naagu rauxin fanong, kuna xawit taxazak kana zuruk a lawilot sinim. ¹² Naan ina xat paramin amun matmalabuk taksaat, gana varur naan malasing a iaalil iwana vadikdikang a vaal xoxok sin Nakmai zurugu, ma naan kana wen tukbilak kaarik siaana. Gana varaar aizina Nakmai zurugu wana naan, ma aizina bina zin Nakmai zurugu, Jerusalem faaxur, ina xana kabal wat ikula la lia zin Nakmai zurugu. Ma gana varaar zaait aiza vaaxur zurugu wana naan. ¹³ Axazak ina xa rauxin alngana, xa daxa naan kana langarin amun dorang a Laklagaai a Raabu xai piaat sin aubina di inaxam paazaai.”

A Dorang Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai Laaodisia

¹⁴ Ma Iesu xa pfaat kaarik naako, “Guna farar waan sin a aangelo zin aubina di inaxam paazaai di iziar Laaodisia malasing kari:

A dorang kari zina ina Xa Vaaratunaan, naan axazak kat falos a dorang sina ma xat faaratunaan araan kai pitffaat Nakmai, ma naan a vuvuna a faaziarang faakdul zin Nakmai. ¹⁵ Ga rexaazin amun matmalabuk sinim, singsaxai xawit naagu mindaavut ma xawit saait naagu lagaf. Ga saxot naaguna mindaavut o naaguna lagaf. ¹⁶ Nim naagu zaan palaa be, xawit naagu lagaf, ma xawit naagu mindaavut, malasing ma gana luaak pizin nim la balaagu. ¹⁷ Naagu pfaat, ‘Aiang, maadi raxumbaaxut, maadi gonin tasin amun lulugaan maadi raxumbaaxut pana, ma xawit maadi izi gogof pana ta zaan.’ Singsaxai xawit naagu raamin fakilaan adu lamarana Nakmai aiziarang sinim kawit mase na daxa, ma azaan iwana maskaluzang, ma naagu izi gogof, ma naagu marawif ma naagu bulbulu. ¹⁸ Gana vawaal nim pana amun inaxamang kari: Naagu wul a goul iriat surugu ina di ra vaif faninis pana xaiaf kuna naaguna raxumbaaxut. Ma naaguna wul zaait amun marapi xufkuf iriat surugu xuna mamaauzang pana ina naaguna valaak kolang a winpina nim kuna waakolang a maangilang sinim, avuna naagu bulbulu be. Ma naaguna wul a makara iriat surugu ma naaguna rasin lamarana nim kuna raamaai daxaiang.

¹⁹ Naandi ina gai sasaxot naandi, gat fadawaar naandi ma gat fanaas naandi. Malasing ma a maskana nim kana ramaraat ma naaguna inaxam taawuk siaana amun matmalabuk taksaat sinim. ²⁰ Naagu langar, ga irur lamarana mara ma gai pidik. Tamon axazak kana langarin a lingugu ma xana kaas a mara, gana albis ma maadina vangan faraxai iaa.

²¹ Naan ina xat paramin amun matmalabuk taksaat, gana rudaxain naan kuna maadina iziar varaxai iaa wana akin izi xalxaalang surugu, malasing be nia ga ra waramin a varopang ma ga iziar varaxai wana Maagu wana akin izi xalxaalang sina. ²² Axazak ina xa rauxin alngana, xa daxa naan kana langarin a dorang a Laklagaai a Raabu xai piaat sin aubina di inaxam paazaai.”

4

A Rataamaaiang Ila Lia

¹ Ma la mur, ga raamin a mara xa iru ralakas lamaraagu ikula la lia. Ma a ling axazak ina ga ra langarin paamua, ina xa ra dador zurugu malasing a raavuru, xa piaat malasing kari, “Laawus iriat laaxur ma gana vatangin amun saan ina xana balas lamur.” ² Fazaaus mase a Laklagaai a Raabu xa sfaar nia. Ma lamaraagu ga raamin akin izi xalxaalang ikula la lia ma axazak ka iziar wana. ³ Ma axazak angkanaan ina xa iziar wana, xa wilwilak malasing uru vaat di vakilaanang a jaaspa ma kaanilian. Ma a ludari xa wilwilak malasing a vaat di vakilaanang a emeral, xa

varaxulin akin izi xalxaalang kanaan. ⁴ Ma akin siziarang iwana ratasinang a lus ka zangaafu vaarua ma urulavaat di irur varaxulin akin izi xalxaalang angkanaan ma amun paamua xa zangaafu vaarua ma urulavaat di iziar inaan laaxur wana. Di mamaaus pana amun marapi xufkuf ma la waata naandi di kuf amun goul lawilot. ⁵ Ma amun pilak ma amun bambarak ma amun faang-galaiang ka wat inaan la kin izi xalxaalang. Ma lamarana akin siziarang sin a xalxaal, amun laam ka wizik urua xai lilap. Amun laam angkanaan di irur vakilaan amun laklagai xa wizik urua zin Nakmai. ⁶ Ma lamarana akin izi xalxaalang saait, ka rauxin a zaan ka raamaai malasing a raas di giu wana a galaas ma xa maravas mase.

Amun faaziarang ka roro urulavaat di irur varaxulin akin izi xalxaalang, a winpina naandi xa bas pana amun mara waamua ma lamuraana naandi zaait. ⁷ A varumaraiang a faaziarang ka roro, xa raamaai malasing a laaion, ma a varuaiang ka malasing a bulumagau, ma a varulang a marana xa malasing sin a xastunaan, ma a varalavaatang ka malasing a maningulaai xai lif. ⁸ Amun faaziarang urulavaat di roro, naandi zaksaxai di rauxin amun bibina naandi xa wizik saaxa ma amun marana naandi xa iziar varawuk lamun non faakdul la winpina naandi ma lawaana bibina naandi zaait. Lawaanaas ma labung naandi xawit dit siaavus pana ipiaatang a dorang kari,

4:5 Zax 19:16, Vaat 8:5, 11:19, 16:18, Izi 1:13, Vaat 1:4, Zek 4:2

4:6 Izi 1:22 **4:6** Izi 1:5-10, 10:14 **4:8** Izi 1:18, 10:12, Aais 6:2-3

“A Piran Nakmai, a Maradikdikang,
 naan ka xoxok, ka xoxok, ka xoxok.
 Naan ka iziar mumua, ma xa iziar taning, ma
 xana wat.”

⁹ Naan ina xa iziar wana akin izi xalxaalang,
 kana izi roro bulaai bulaai. Ma amun faaziarang
 urulavaat di roro dit falaup aizina, ma di iwis-
 farur naan ma di iwisfaadaxa zina. Aaraan di gigi
 malasing kanaan, ¹⁰ amun paamua xa zangaafu
 vaarua ma urulavaat saait di zibukaak pana vara-
 nopang lamarana axazak ina xa iziar wana akin
 izi xalxaalang, naan ina xa iziar bulaai bulaai,
 ma di lotu waan sina. Di waapizin amun lawilot
 sin naandi ma naadi rasin lamarana akin izi xalx-
 aalang ma di piaat malasing kari,

¹¹ “A Piran simaam ma Nakmai zimaam,
 nua gut faraxas adu maadina valaup aizinum ma
 maadina varanop pana nua,
 ma nua gut faraxas adu nua gu rauxin a
 dikdikang,
 panaze nua gu vaziaar amun saan faakdul.
 Gu vaziaar naandi wana a sasaxotang ma
 ainaxamang sunum nanga,
 ma di zuruk a roroiang be zunum.”

5

A Wilwilaia Baar Ma Naata Sipsip

¹ Ga raamin a baar di wilwilin la mit sazaxa zin
 axazak angkanaan ina xa iziar la akin izi xalx-
 aalang. Ka rauxin a fararang la uru ritna varaxai,

ma di vandaxot kol wana a bulut ka wizik urua xa rauxin amun faakilanang pana. ² Ma ga raamin a aangelo xa maradikdik ka raraf malasing kari, “Nis ka tak kat faraxas kana paak pizin amun bulut siaana wilwilaaia baar ma naana kaas?” ³ Sing saxai xawit taxazak la lia o la pira angkari o lawaana pira xat faraxas kana kaas a wilwilaaia baar angkanaan ma naana raamaai lamaskana. ⁴ Ma ga raangis taksaat avuna xawit taxazak ka tak kat faraxas kana kaas a wilwilaaia baar ma naana raamaai lamaskana. ⁵ Malasing ma aza waamua xa vazei nia naako, “Tuua gu raangis! Taamin, a rapti aizina a Laaion sin a watbung sin Judaa, ma a Xatkador a Dewit,* naan ka ra waramin amun purua zin Nakmai. Naan be xat faraxas kana paak pizin a bulut ka wizik urua ma xana kaas a wilwilaaia baar angkanaan.”

⁶ Naanaan ga raamin Naata Sipsip ka raamaai malasing adu di zop famaata naan, ka irur lapaara kin izi xalxaalang, ma amun faaziarang urulavaat di roro ma amun paamua di irur varaxulin naan. A Naata Sipsip ka rauxin a kum ka wizik urua ma amun marana xa wizik urua zaait. Amun mara angkanaan ka wizik urua naandi amun laklagai xa wizik urua zin Nakmai ina naa kling naandi di waan farawuk lamun non faakdul la pira angkari. ⁷ Naata Sipsip ka wa zuruk a wilwilaaia baar la mit sazaxa zin a xazak ina xa iziar wana akin izi xalxaalang. ⁸ Araan naan ka zuruk a baar angkanaan

5:5 Var 49:9, Aais 11:1,10 * 5:5 Aknaaza dorang kari adu a natnaat sin Dewit. Ka dador lalaamangaai adu Iesu naan ka malasing a xatkadar vaaxur iwana a iaai xana samura maat. 5:6 Aais 53:7, Zek 4:10 5:8 Saam 141:2

amun faaziarang urulavaat di roro ma amun paamua xa zangaafu vaarua ma urulavaat di zu vaakudung lamarana Naata Sipsip ma di lis a varanopang pana naan. Naandi zaksaxai di roting a aap ina di witpit malasing a gita ma amun pin ka goul. Amun pin angkanaan di bas pana a wat laas ina a buan iwana xa milalas mikuf araan di vaif. Amun saan angkanaan, ka irur vakilaan amun maainungang sin aubina ninis sin Iesu. ⁹ Ma di rangon a ranganang faaxur malasing kari,

“Nua mase gu tak ma gut faraxas guna zuruk a baar
 ma guna paak pizin amun bulut pana,
 avuna di ra zop famaata nua
 ma gu wul vaxarom aubina zin Nakmai
 wana a daraaium ma naari di iziar aubina
 zunum,
 aubina zin amun lemlem aubina vaakdul ma
 aubina ilamun linga bina vaakdul
 ma aubina ilamun pira vaakdul ma aubina
 ilamun kaantri vaakdul.

¹⁰ Gu ra vabalos naandi di balas a lemlem azaxai
 ma di balas amun pris sin Nakmai zimaam,
 ma dina balas amun paamua la pira angkari.”

¹¹ Naanaan ga raamaai, ma ga langarin a linga
 amun aangelo ina di irur varaxulin akin izi xalx-
 aalang ma amun faaziarang urulavaat di roro ma
 amun paamua. A vaakatang sin amun aangelo xa
 malasing amun tausan tausan ma amun milian

milian nanga. ¹² Naandi di raraf faraxai malasing kari,

“Naata Sipsip ina di ra zop famaata,
 kat faraxas kana zuruk a dikdikang ma amun
 lulugaan daxa,
 ma a mazamang ma a burburaaiang.
 Ma xat faraxas dina varanop pana naan,
 ma dina valaup aizina,
 ma dina wisfarur naan.”

¹³ Ma ga langarin saait a ling amun faaziarang faakdul ila lia ma ila pira angkari ma ilamaskana a pira angkari ma inana raas, amun faaziarang faakdul angkanaan di pitfiaat malasing kari,

“Ka waan sina ina xa iziar wana akin izi xalx-aalang ma xa waan sin Naata Sipsip,
 dina wisfarur nandiaa,
 ma dina varanop pana nandiaa,
 ma dina valaup aizina nandiaa,
 ma nandiaa di rauxin iaa a dikdikang,
 bulaai bulaai.”

¹⁴ Ma amun faaziarang urulavaat di roro di piaat malasing kari, “Ka vaaratunaan!” Naanaan amun paamua di zu vaakudung ma di lotu wana nandiaa.

6

Naata Sipsip Ka Paak Pizin Amun Bulut Ka Wizik Saaxa

¹ Ga raamin Naata Sipsip ka paak pizin a varumaraiang a bulut iwana amun bulut ka wizik urua

inaan pana baar. Ga langarin azaxai zin amun faaziarang urulavaat di roro xa viraai laba ma a lingna xa malasing a bambarak ka piaat malasing kari, “Laawus.” ² Ma araan ga raamaai ga raamin a os kufkuf ka irur lamaraagu. Ma naan ina xa iziar laaxur wana os ka roting a bunaara, ma axazak ka lis a lawilot sina. Naan ka waan faraxai wana a dikdikang kuna waraminang a varopang.

³ Naata Sipsip ka paak pizin a varuaiang a bulut, ma ga langarin a varuaiang a faaziarang ka roro xa piaat malasing kari, “Laawus.” ⁴ Aza os ka wat, ka memek mase. Ma axazak ka lis a dikdikang sina ina xa iziar laaxur wana os angkanaan, kuna zuruk pizinang a luaai la pira angkari xuna aubina dina zop famaata naandi zaksaxai. Ma axazak ka lis adi baainaat sina.

⁵ Naata Sipsip ka paak pizin a varulang a bulut, ma ga langarin a varulang a faaziarang ka roro xa piaat malasing kari, “Laawus.” Araan ga raamaai ga raamin a os maxit ka irur lamaraagu. Ma naan ina xa iziar laaxur wana xa roting a sigel la mitna. ⁶ Ga langarin a zaan malasing a ling axazak lawalau amun faaziarang di roro xa piaat malasing kari, “A maraana amun fanganang kana laaup marazaat. Dina wul a kilogrem wit azaxai wana a kaakaai denaarias* azaxai ma dina wul a kilogrem baali urul zaait pana a kaakaai denaarias azaxai. Singsaxai tuua ra kawinang a olif wel ma a waain.”

6:2 Zek 1:8, 6:3,6 **6:4** Zek 1:8, 6:2 **6:5** Zek 6:2,6 * **6:6**
A denaarias azaxai zin amun Rom kari xa malasing a kinaa xa zangaafu vaawatmit la maariaas 2022.

⁷ Naata Sipsip ka paak pizin a varalavaatang a bulut, ma ga langarin a linga varalavaatang a faaziarang ka roro xa piaat malasing kari, “Laawus.” ⁸ Ga raamaai ma ga raamin a os a wina xa xuf ka irur lamaraagu. Ma naan ina xa iziar laaxur wana aizina xanaan Maat. Aza xazak ka iru vakilaan a bina zin amun maat kai las puat be vaasilik lamuraana. Axazak ka lis a dikdikang sin nandiaa laaxur wana a non azaxai iwana a non urulavaat sin aubina ila pira angkari malasing ma di zop famaata iaa naandi wana varopang ma wana lagaaiang ma wana amun giazang taksaat ma amun pungpung ila pira angkari, di zop famaata saait aubina angkanaan.

⁹ Naata Sipsip ka paak pizin a vawatmitang a bulut, ma ga raamin amun laklagai zin naandi ina aubina di ra zop famaata naandi wanaze dit falos a dorang sin Nakmai ma di pitfiaat Naata Sipsip. Ga raamin naandi lawaana aalta. ¹⁰ Di viraai laba malasing kari, “A Piran Laba, nua gu xoxok ma gut faaratunaan. Lasang guna xis faulin aikilizang sin naandi angkanaan di iziar la pira ina di ra zop famaata maam?” ¹¹ Naanaan axazak ka lis amun marapi xufkuf sin naandi vaakdul. Ma xa vasei naandi adu dina zimbang faamumut ka ruaas aubina dina zop famaata amun paliaana naandi zaait, naandi amun taatum lamaskana ainaxam paazaaiang. Aubina angkanaan dina zop famaata saait malasing naandi waamua, xa ruaas a vaakatang sin naandi xat faraxas.

¹² Ga raamin Naata Sipsip ka paak pizin a vaw-

izik saaxaiang a bulut. Ma adi maraulia laba xa balas dikdik ma a iaas ka bungszuk malasing a marapi maxit iwana maskaluzang di giu wana a vura meme ma a flan ka memek malasing a dari. ¹³ Ma amun patpada ikula la bara di zu wizik paanaburut la pira malasing amun fnuaaia fik di zu araan a maaliu dikdik ka wif pizin naandi laaxur wana a iaia naandi. ¹⁴ Ma a bara zaait ka menawaai malasing a maat di wilwilin. Ma amun paatawut faakdul ma amun kurunuza vaakdul di vaakiraai vataling amun kiaana naandi.

¹⁵ Ma amun kalxaal ila pira angkari ma amun paamua laba, ma amun paamua zin ubina dauran, ma naandi di raxumbaaxut, ma aubina di maradikdik, ma amun iaana kilaaiang ma naandi xawit amun iaana kilaaiang naandi vaakdul di zikam lamaskana amun liang ma lawalau amun faat laba lamun paatawut. ¹⁶ Ma di xupkup paan sin amun faat laba ma amun paatawut malasing kari, “Naagu zu waramin maam ma naagu vun maam siaana marana axazak ina xa iziar wana akin izi xalxaalang, ma ziaana a boromaazikang sin Naata Sipsip. ¹⁷ Avuna a raan laba zin nandiaa iwana boromaazikang ka balas faanong, ma nis mase xat faraxas kana irur lamarana nandiaa?”

7

Di Rasin A Vaakilanang Pana 144,000 Aubina Zin Amun Israael

6:13 Aais 34:4 **6:14** Vaat 16:20 **6:15** Aais 2:19,21 **6:16**
 Osi 10:8, Lk 23:30 **6:17** Jl 2:11, Maal 3:2

¹ Araan amun saan angkanaan ka vaanong, ga raamin amun aangelo urulavaat di irur lamun marana maaliu urulavaat ka taaif puat la pira angkari. Di ruxol amun marana maaliu urulavaat kuna dina wen taaif pana a pira angkari ma a raas ma amun iaai. ² Ga raamin aza aangelo xa wat lamarana maaliu ila non a iaas kai laak pana, xa roting a vaakilanang sin Nakmai xa roro. Naan ka viraai laba waan sin amun aangelo urulavaat ina axazak ka ra lis a dikedikang sin naandi urulavaat kuna kawinang a pira varaxai wana raas. ³ Naan ka piaat malasing kari, “Tuaa naagu kawin a pira o a raas o amun iaai, xa ruaas maadina rasin a vaakilanang lamun nona amun iaana kilaaianang sin Nakmai zin dia.” ⁴ Di moi vakilaan fanong naandi ma ga langarin a vaakatang sin naandi xa 144,000 sin amun patbung faakdul in Israael. Naandi xari:

⁵ 12,000 sin a watbung sin Judaa,

12,000 sin a watbung sin Ruben,

12,000 sin a watbung sin Gaad,

⁶ 12,000 sin a watbung sin Aaser,

12,000 sin a watbung sin Naaftali,

12,000 sin a watbung sin Manaase,

⁷ 12,000 sin a watbung sin Simion,

12,000 sin a watbung sin Livaai,

12,000 sin a watbung sin Isaakaar,

⁸ 12,000 sin a watbung sin Zebulon,

12,000 sin a watbung sin Iosep,

12,000 sin a watbung sin Beniaamin.

Adi Mala Aubina Di Lotu Wana Nakmai

⁹ Lamuraana amun saan angkanaan, ga raamin amala aubina xawit nat faraxas taxazak kana vakot naandi. Aubina ilamun kaantri vaakdul ma ilamun lelem aubina vaakdul ma ilamun pira vaakdul ma ilamun linga bina vaakdul. Di irur lamarana akin izi xalxaalang ma lamarana Naata Sipsip. Di mamaaus pana amun marapi xufkuf ma di roting amun tangtangaana baibai. ¹⁰ Dit kupkup laba malasing kari,

“A vaamuzazang iwana zaxot faulinang aubina,
 xa wat sin Nakmai zin dia,
 naan ina xa iziar wana akin izi xalxaalang,
 ma xa wat saait sin Naata Sipsip.”

¹¹ Akin izi xalxaalang ma amun paamua ma amun faaziarang urulavaat di roro, amun aangelo vaakdul di irur varaxulin naandi. Amun aangelo angkanaan di zu vaakudung faraxai wana varanopang lamarana akin izi xalxaalang ma di lotu wana Nakmai. ¹² Di piaat malasing kari,

“Ka vaaratunaan!
 Dina wisfarur Nakmai zin dia,
 ma dina valaup aizina,
 ma dina wisfaadaxa zina,
 ma dina varanop pana naan.

Naan ka rauxin a mazamang ma a burburaaiang
 ma a dikdikang, bulaai bulaai.
 Ka vaaratunaan!”

13 Naanaan azaxai zin amun paamua xa iaari zurugu naako, “Nis naandi xari di mamaus pana amun marapi xufkuf ma di wat faa?”

14 Ga xis naan ninaako, “Piran, nua nanga gu rexaazin.”

Ma xa vasei nia naako, “Naandi angkanaan di ra tukbilak pana adi maazikang. Ma di zuk faxufkuf fanong amun marapi zin naandi wana daraaia Naata Sipsip.

15 Malasing ma, bulaai di irur lamarana akin izi xalxaalang sin Nakmai,
ma dit faamuzas lamaskana vaal xoxok sina lamun paanaas ma lamun suzuk.

Ma naan ina xa iziar wana akin izi xalxaalang kat fakuf naandi wana a vaal maling sina ma xana rataamaai xaaul wana naandi.

16 Naandi dina wen lagaai ma dina wen maaru xaarik.

Ma a lagavang iwana iaas kana wen laang famazik naandi.

Kawit taza zaan kana laang famazik naandi.

17 Avuna Naata Sipsip ina labirua wana akin izi xalxaalang, kana rataamaai xaaul wana naandi.

Naan kana valos naandi xula daanim ka vu-vuat, a daanim iwana roroiang.

Ma Nakmai xana suxa psin amun lumara vaakdul lamarana naandi.”

8

A Vawizik Uruaiang A Bulut

¹ Araan Naata Sipsip ka paak pizin a vawizik uruaiang a bulut, ikula la lia a bina xa manunus pana a minit ka zangaafu vaarul.

² Naanaan ga raamin amun aangelo xa wizik urua ina di irur bulaai lamarana Nakmai, axazak ka lis a raavuru xa wizik urua zin naandi.

³ Aza aangelo ina xa roting a win ka goul, xa wat tur lapaara aalta. Axazak ka ra lis a laas ina xat milalas mikuf araan di vaif faraxai wana amun maainungang sin aubina ninis faakdul zin Iesu. A laas angkanaan ka varas mase, ma naan ka rasin a zaan urua angkanaan pana a aalta xa goul lamarana akin izi xalxaalang. ⁴ A buan iwana laas angkanaan kat milalas mikuf ka uzaa laaxur varaxai wana amun maainungang sin aubina ninis sin Iesu. A buan angkanaan ka ramaraat la mita aangelo la aalta ma xa uzaa zin Nakmai. ⁵ Naanaan a aangelo xa sfaar a win pana a xaiaf iwana aalta ma naa psin fawizik paanaburut la pira. Amun bambarak ma amun faanggalaiang ma amun pilak ma a maraulia xa balas.

Amun Aangelo Di Wif Amun Raavuru

⁶ Ma amun aangelo xa wizik urua ina di roting a raavuru xa wizik urua di nimniman kuna wivang amun raavuru.

⁷ A varumaraiang a aangelo xa wif a raavuru zina, ma a daavur vaat ka wat faraxai wana xaiaf ina di plaas faraxai wana dari xa zu wat la pira angkari. A non azaxai iwana amun non urul ila pira angkari xa if faakdul mase wana a xaiaf. A non azaxai iwana amun non urul iwana amun

iaai xa if faakdul mase wana a xaiaf. Ma amun garaas faakdul zaait ina xa bok ka if pana a xaiaf.

⁸ A varuaiang a aangelo xa wif a raavuru zina ma aza zaan malasing a waatawut laba xa if, di psin fawizik nana raas. A non azaxai iwana non urul iwana raas ka xulxulaai ma xa balas a dari. ⁹ A non azaxai iwana a non urul iwana amun saan faakdul di roro lamaskana raas di maat, ma a non azaxai iwana non urul iwana amun sip faakdul di milung.

¹⁰ A varulang a aangelo xa wif a raavuru zina ma adi watpada laba ina xa ubar malasing a zang-gat ka zu wizik lamaskana a non azaxai iwana a non urul iwana amun daanim ka valvalaau ma lamaskana a non azaxai iwana non urul iwana amun daanim ka vuvuat. ¹¹ Aizina watpada angkanaan di vakilaanang Mirik. Ma a non azaxai iwana a non urul iwana amun daanim ka valvalaau ma a non azaxai wana a non urul iwana amun daanim ka vuvuat ka mirik taksaat saait. Ma mala aubina di maat panaze di imin amun daanim angkanaan ka mirik taksaat.

¹² A varalavaatang a aangelo xa wif a raavuru zina, ma a non azaxai iwana a non urul iwana iaas ma a non azaxai iwana a non urul iwana flan ma a non azaxai iwana a non urul iwana amun patpada xawit di ilap. A iaas saait kawit na lang pana a non azaxai iwana a non urul lawaanaas, ma a non azaxai iwana a non urul zaait labung ka suk baangut.

¹³ Ga rataamaai ma ga langarin a maningulaai xa lif ikula nana mof, kat firaai laba malasing kari,

“Kaaskurun, kaaskurun, kaaskurun pana naandi angkanaan ina di iziar la pira angkari, avuna wana amun linga raavuru ina faasilik amun aangelo urul dina wif taal.”

9

¹ A vawatmitang a aangelo xa wif a raavuru zina, ma ga raamin a watpada ina xa ra zu wat ikula laaxur la bara xula pira angkari. Di lis a ki iwana a marana liang ka waan pana adi maadif sin a watpada. Adi maadif angkanaan kawit a kin faanongang iwana. ² Araan ka kaas a marana adi maadif angkanaan, adi buan ka tukbilak pana xa malasing a buan iwana adi xaiaf laba xa dikdik marazaat. Ma a iaas ma bara di bungszuk iaa wana a buan ilamaskana adi maadif laba angkanaan. ³ Amun sixa di tukbilak siaana buan angkanaan ma di iziar la pira angkari, ma axazak ka lis a dikdikang sin naandi malasing a dikdikang sin amun guzumaat. ⁴ Di ra vazei naandi dina wen kawin amun garaas la pira angkari ma amun iaai zaait, dina kawin be naandi ina xawit di rauxin a vaakilanang sin Nakmai la nona naandi. ⁵ Singsaxai xawit di lis a dikdikang sin naandi xuna zop famaatang naandi, xawit, kuna lizang adi maazikang laba be zin naandi wana a flan ka watmit. Ma a maazikang sin naandi xa malasing a maazikang iwana a guzumaat araan ka xaraat axazak. ⁶ Lamaskana amun taan angkanaan, amala aubina dina saxot dina maat, singsaxai dina wen

maat. Dina saxot dina maat singsaxai a maatang kana valiu naandi.

⁷ Amun sixa angkanaan di raamaai malasing amun os ina di mamaaus pana amun saan iwana varopang. La waata naandi xa rauxin amun saan malasing amun lawilot ka goul ma amun marana naandi di malasing a marana xastunaan. ⁸ A vura naandi xa baraaaf malasing sin a furavin ma alvana naandi xa malasing sin a laaion. ⁹ Di valaak kol a bangbangana naandi wana amun saan ka malasing a aain. Amun linga bibina naandi xa raangis malasing a ling amun kaaris ma amun os di valvalaau vazaaus kuna varopang. ¹⁰ A zuma naandi xa malasing a zuma guzumaat, ka rauxin a taaring taksaat ka iziar wana. Ma a dikdikang ka iziar la zuma naandi xuna lizang adi vaa-maazikang laba zin aubina wana a flan ka watmit. ¹¹ A aangelo iwana adi maadif laba ina xawit a vaanongang iwana, naan a xalxaal zin naandi, aizina di vakilaan pana a linga Ibru Aabaadon ma wana linga Grik, di vakilaan Aapolion.*

¹² A varumaraiang adi maazikang ka vaanong ka. Urua nanga xana balas.

¹³ A vawizik saaxaiang a aangelo xa wif a raavuru zina ma ga langarin a ling axazak ka wat lamun kum urulavaat ina di rur lamun nguza aalta xa goul lamarana Nakmai. ¹⁴ A ling axazak angkanaan ka piaat sin a vawizik saaxaiang a aangelo ina xa roting a raavuru malasing kari, “Gu akkaat pizin amun aangelo urulavaat ina di pis tasin

9:7 Jl 2:4 **9:8** Jl 1:6 **9:9** Jl 2:5 * **9:11** Aknaaza uru iza angkari adu axazak kat fanong pizin amun saan. **9:13** Zax 30:1-3

naandi la adi daanim Iufretis.” ¹⁵ Naan ka akpaat pizin amun aangelo angkanaan urulavaat kuna zop famaatang a non azaxai iwana a non urul iwana aubina vaakdul. Amun aangelo angkanaan urulavaat, naandi ina Nakmai xa ra nimnimanin kuna a notaan angkanaan ma a raan angkanaan ma a flan angkanaan ma a maariaas angkanaan. ¹⁶ Ga langarin a vaakatang pana ubina dauran faakdul di waan pana varopang di iziar laaxur wana amun os sin naandi, di 200 milian.

¹⁷ Lamaskana rataamaaiang surugu ga raamin amun os angkanaan ma naandi di iziar laaxur wana malasing kari: Amun saan di valaak kol a bangbangana naandi wana xa memek ma xa raubung ma xa xis malasing a saalfa. A waata amun os ka raamaai malasing a waata laaion. A xaiaf ma buan ma a saalfa xa tukbilak la balana naandi. ¹⁸ A xaiaf ma a buan ma a saalfa ina xa tukbilak la balana naandi di zop famaata a non azaxai iwana non urul zin aubina vaakdul. ¹⁹ A dikdikang sin amun os ka iziar la nguza naandi ma la zuma naandi. Amun suma naandi di malasing amun sizi, ina di karat ma di kawin aubina wana.

²⁰ Ma aubina rawarak ina amun maazikang kanaan kawit na zop famaata naandi, xawit di inaxam taawuk siaana amun gigiuang taksaat ila mita naandi. Kawit nanga di vaanong pana lotu-iang paan sin amun sapalaaui ma amun laklagaai amun nakmai vaagit ina di giu wana goul o siliwa o braas o vaat o a iaai. Amun laklagaai amun saan angkanaan kawit nat faraxas dina raamaai

ma xawit nat faraxas dina langar ma xawit nat faraxas dina zazangas. ²¹ Ma aubina angkanaan kawit saaït di inaxam taawuk siaana amun matmalabuk iwana zop famaata palauang aubina, o iwana taaringang, o iwana giuang a matmalabuk taksaat lamanar wana izit maxuzang, o a matmalabuk iwana vinaauang.

10

A Aangelo Varaxai Wana A Wilwilaia Baar Mumut

¹ Naanaan ga raamin aza aangelo xa maradikdik ka kabal wat ikula la lia. Naan ka mamaaus pana bara, ma a ludari xa iziar laaxur la waatna. Ma a marana xa wilwilak malasing a iaas, ma uru xaakna di malasing iaa uru iaalil di if iaa. ² Naan ka ratoting a wilwilaia baar mumut ka ralakas la mitna. Naan ka rasin a xaak sazaxa laaxur wana raas ma aza xaak laaxur wana pira. ³ Ma xa xupkup laba mase malasing adi linga laaion. Araan ka xupkup, amun linga bambarak ka wizik urua di dador. ⁴ Ma araan di vaanong pana dadorang, ga nimniman kuna fararang, singsaxai ga langarin a ling axazak ka wat ikula la lia naako, "Tuua gu varaar a dorang ina amun bambarak ka wizik urua di ra dadorin. Gu vun la inaxamang sunum."

⁵ Ma a aangelo ga ra raamin ka irur laaxur wana raas ma wana pira, xa raxut fauzaa a mit sazaxa zina xunikula la lia. ⁶ Ma xa vadikdik a dorang sina wana aizina axazak ka izi roro bulaai bulaai, ina xa vaziaar a bara ma amun saan

faakdul lamaskana ma a pira angkari ma amun saan faakdul lamaskana ma a raas ma amun saan faakdul lamaskana. Ma xa xalxal naako, “A raan ka vaasilik faanong. Ma naan kana wen simbang kaarik. ⁷ Lamun taan faasilik pana a vawizik uruaiang a aangelo xana nimniman kuna wivang a raavuru zina, azaan ina xa izi vunfun sin Nakmai lamaskana dorang sina xana balas faaratunaan malasing naa ra pitffaat sin amun iaana kilaaiang sina amun profet.”

⁸ Naanaan a linga axazak ina ga ra langarin ka wat la lia, xa dador wat kaarik surugu naako, “Gu waan ma gu zuruk a wilwilaaia baar ina xa ralakas la mita aangelo xa irur laaxur wana raas ma a pira.”

⁹ Ma ga waan sin a aangelo ma ga maainung naan kana lis a wilwilaaia baar mumut angkanaan surugu. Ma xa vazei nia malasing kari, “Suruk, ma gu iaan. Kana mirik la xunum, singsaxai xana maamis malasing a aani la balaam.” ¹⁰ Malasing ma ga zuruk luk a wilwilaaia baar mumut la mita aangelo ma ga iaan. Ma xa maamis malasing a aani la balaagu. Singsaxai araan ga xanom, ka mirik la xunugu. ¹¹ Ma di vazei nia malasing kari, “Guna pitffaat a dorang profet kaarik iwana amun saan kana balas sin atavura lemlem aubina ma atavura amun kaantri ma atavura amun linga bina ma atavura amun kalxaal.”

11

Uru Rapti Di Pitffaat Iaa A Dorang Sin Iesu

¹ Axazak ka lis a vang iaai zurugu xa malasing a vang iaai iwana xararangang, ma di vazei nia malasing kari, “Gu waan ma gu zuruk a vaakatang iwana vaal xoxok sin Nakmai ma a aalta, ma fakot naandi ina dit lotu inaan. ² Singsaxai tuaa gu zuruk a vaakatang iwana a rabaraau lamanar, wanaze Nakmai xa lis fanong sin aubina xawit amun Judaa. Naandi dina waramin a bina laba ina xa xoxok pana a flan ka zangaafu vaaralavaat ma urua. ³ Ma gana lis a dikdikang sin uru rapti zurugu ina dina pitfiaat iaa nia. Dina maaus iaa wana marapi iwana maskaluzang ma dina dador profet iaa wana amun taan ka 1,260.”

⁴ Nandiaa angkanaan di malasing iaa uru iaai a olif ma uru laam baraaf ina di irur iaa lamarana a Piran iwana a pira angkari. ⁵ Tamon taxazak ka saxot kana kawin nandiaa, a xaiaf kana wat la nguza nandiaa ma xana vaif amun purua zin nandiaa. Malasing ma axazak ka saxot kana kawin nandiaa, xana maat nanga wana a lan angbani.

⁶ Uru rapti angkanaan di rauxin iaa a dikdikang kuna ruxolang a bara xuna tuaa xana uzan la notaan di dador profet iaa. Ma di rauxin iaa zaait a dikdikang kuna plaazang amun daanim kana balas a dari, ma dina vabalos iaa atavur amun maravanang laba la pira la aze ramun taan di saxot iaa.

⁷ Araan di vaanong iaa wana pitfiaatang Nakmai, a wungpung ka tukbilak puat lamanar wana adi maadif kawit a kin faanongang iwana.

11:1 Izi 40:3, Zek 2:1-2 **11:2** Lk 21:24 **11:4** Zek 4:3,11-14

11:6 1Xal 17:1, Zax 7:17-19, 1Sml 4:8 **11:7** Daan 7:7, Vaat 13:5-7, 17:8, Daan 7:21

Ma xana varop faraxai wana nandiaa ma xana waramin nandiaa ma xana zop famaata nandiaa. ⁸ Araan di maat iaa di imaal iaa la lan iwana bina laba xa rauxin aiza laba ina di dador lalaamangaai wana adu Sodom ma Ijip, a bina zaait di ra tukfating a Piran sin nandiaa wana. ⁹ A raan urul ma akbal aubina ilamun lemlem aubina vaakdul, ma ilamun pira vaakdul, ma ilamun linga bina vaakdul, ma ilamun kaantri vaakdul dina raamin nandiaa ma dina bain a xavinang nandiaa. ¹⁰ Ma aubina vaakdul ila pira angkari dina vaananam ma dina vatangin a nanamang sin naandi wana lizang amun talazang sin naandi zaksaxai, avuna uru rapti angkanaan di ra lis iaa adi vaamaazikang laba zin aubina ila pira angkari.

¹¹ Singsaxai lamuraana a raan urul ma akbal Nakmai xa lis a maaliu iwana roroiang sin nandiaa. Ma di ramaraat iaa ma di rur iaa, ma aubina di raamin nandiaa ma di maraaut taksaat. ¹² Naanaan di langarin iaa adi ling axazak ka wat ikula la lia xa piaat sin nandiaa naako, “Laawus iaa iriat laaxur.” Ma di uzaa iaa varaxai wana bara xunikula la lia ma amun purua zin nandiaa di raamin nandiaa di uzaa iaa.

¹³ La notaan angkanaan mase adi maraulia xa balas. Ma a non azaxai iwana a non sangaafllu iwana a bina laba angkanaan ka rambara wat paanaburut. A tausan ka wizik urua aubina di maat, ma naandi ina di roro nanga di maraaut taksaat ma di valaup aizina Nakmai ila lia.

¹⁴ A varuaiang adi maazikang ka vaanong ma a varulang nanga xana samura balas.

A Aangelo Xa Wif A Vawizik Uruaiang A Raavuru

¹⁵ A vawizik uruaiang a aangelo xa wif a raavuru zina ma amun ling aubina xa varas di viraai laba la lia di piaat malasing kari,

“A bikabar ila pira angkari xa xulxulaai vaanong
 ma xa balas a bikabar zin a Piran sin dia ma
 zin a Mesaaia zina,
 ma naan kana iziar a xalxaal ma xana rasin
 a lus laaxur wana a bikabar angkanaan
 bulaai bulaai.”

¹⁶ Amun paamua xa zangaafu urua ma urulavaat
 ina di iziar wana amun kin sizarang sin naandi
 iwana ratasinang a lus lamarana Nakmai, di zu
 vaakudung ma di lotu wana Nakmai. ¹⁷ Ma di
 piaat malasing kari,

“A Piran Nakmai, nua a Maradikdikang,
 nua axazak gu iziar taning ma gu iziar mu-
 mua pis,
 maadi wisfaadaxa zunum
 panaze gu ra vaamuzas pana adi dikdikang
 sunum
 ma gu varumara vanong a rasinang a lus
 sunum.

¹⁸ Amun lelem aubina di boromaazik mase,
 singsaxai a boromaazikang sunum saait ka
 balas faanong.

A raan ka balas kuna nua guna klis naandi ina di
 maat faanong,
 ma xuna guna lis a wulwulang sin amun
 iaana kilaaiang sunum, amun profet,
 ma aubina ninis sunum ma naandi zaait ina dit
 faranop pana aizinum,
 naandi xawit ta iza ma naandi di rauxin aiza
 laba,
 ma guna vanong pizin naandi ina di kawin a pira
 angkari.”

¹⁹ A mara ila vaal xoxok sin Nakmai ikula la lia
 xa ralakas, ma lamaskana a vaal xoxok sina di
 raamin a bogis koxok iwana rudaxaiang. Malas-
 ing ma amun pilak ma amun bambarak ma amun
 faanggalaiang ma a maraulia ma adi daavur vaat
 ka balas.

12

A Ravin Ma A Zizi

¹ Adi vaakilanang ka balas la lia. Ka malasing
 kari: A ravin ka mamaaus pana a iaas, ma a flan
 ka iziar lawaana uru xaakna, ma amun patpada
 xa zangaafllu ma urua xa iziar la waatna malasing
 a lawilot. ² A ravin angkanaan ka buxut ma
 xa raangis pana maazikang panaze naan kana
 samura luk. ³ Ma aza vaakilanang tawarak ka
 balas la lia. Ka malasing kari: Adi zizi laba xa
 memek, ka rauxin amun paatna xa wizik urua
 ma xa rauxin amun kum ka zangaafllu ma amun
 lawilot ka wizik urua lamun paatna. ⁴ A zumna xa
 sor psin fawat a non a zaxai iwana non urul iwana

amun patpada la bara xunitiat paanaburut la pira angkari. Ma adi zizi angkanaan ka rur lamarana a ravin ina adu xana samura luk kuna xanomang a nalik sina la notaan mase naan kana luk naan. ⁵Ma xa luk a nalik tapti ina xana rasin a lus dikdik laaxur wana amun lemlem aubina vaakdul wana a rol ina di giu wana a aain. Ma fazaaus mase axazak ka vazaak fauzaa naatna xu laaxur zin Nakmai ma xula akin izi xalxaalang sina. ⁶Ma a ravin ka valaau xula non bingil ina Nakmai xa ra nimnimanin tasin aaxana xuna dina xatkatong naan pana a raan ka 1,260.

⁷Ma adi varopang ka balas ikula la lia. Maaikal ma amun aangelo zina di varop faraxai wana adi zizi angkanaan, ma adi zizi ma amun aangelo raksaat sina di varop puli varaxai wana naandi. ⁸Di waramin adi zizi malasing ma xawit nat faraxas naan faraxai wana amun aangelo raksaat sina dina iziar ikula la lia. ⁹Ma di psin fawizik adi zizi, naan a zizi in mumua pis ina di vakilaan a Rapti Xai Piaat Faraksaat Axazak, o Saatan, ina xat falos falmur aubina ila pira angkari. Di psin fawizik naan faraxai wana amun aangelo raksaat sina xunitiat la pira angkari.

¹⁰Ma ga langarin adi ling axazak ikula la lia xa piaat malasing kari,

“Naari a vaamuzazang iwana zaxot faulinang aubina ma a dikdikang ma a bikabar, nandiaal zin Nakmai zin dia,
ma a burburaaiang sin a Mesaaia zina,

12:5 Aais 66:7, Saam 2:9

12:7 Daan 10:13,21, 12:1, Jut 1:9

12:9 Var 3:1, Lk 10:18

12:10 Jop 1:9-11, Zek 3:1

di balas faanong.

Avuna naan ina xat fakor amun taatum sin dia
lamaskana Kaarisito,
lamarana Nakmai zin dia lawaanaas ma
labung,
di psin fawizik fanong naan.

¹¹ Amun taatum sin dia di ra waramin naan
pana a daraaia Naata Sipsip
ma wana dorang faaratunaan sin naandi ina
naadi pitfiaat pana naan.

Ma xawit di saxot dina roting falagot a roroiang
sin naandi ziaana maatang.

¹² Malasing ma a lia ma nim naagu iziar la lia,
naagu dokdok.

Singsaxai xana raksaat mase wana a pira angkari
ma a raas saait,
avuna a Rapti Xai Piaat Faraksaat Axazak ka
wizik faanong sunumaa.

Adi boromaazikang sina xa raksaat mase,
avuna xa rexaas adu amun taan sina xawit
faras ka.”

¹³ Araan adi zizi xa raamin adu di psin fawat
naan kula pira angkari, xa vut a ravin ina xa ra
luk a nalik tapti. ¹⁴ Di lis uru bibina maningulaai
zin a ravin kuna lif paanang la non Nakmai xa
ra nimnimanin tasin aaxana la non bingil, xuna
dina xatkatong naan inaan siaana adi zizi wana
a maariaas urul ma akbal. ¹⁵ Adi zizi xa luaak
psin a daanim la balana malasing a daanim laba
xa valau lalos naan ma xana vazaak pizin naan.
¹⁶ Singsaxai a pira xa vawaal a ravin araan ka
ralakas ma xa xanom a daanim ina a zizi xa luaak

pizin la balana. ¹⁷ Ma adi zizi angkanaan ka boromaazik mase wana a ravin ma xa wa varop faraxai wana azanon funalik tawarak sin a ravin. A funalik angkanaan naandi ina dit falos amun lus sin Nakmai ma dit falos Iesu ma di pitfiaat aizina. ¹⁸ Ma a zizi xa irur be laxon.

13

A Wungpung Ka Tukbilak Nana Raas

¹ Lamuraana ga raamin a wungpung ka tukbilak puat nana raas. Naan ka rauxin amun kum ka zangaafu, ma amun paatna xa wizik urua, ma laaxur wana amun kum ka rauxin amun lawilot. Ma laaxur wana amun paat saksaxai angkanaan, ka rauxin amun iza xa lingpuak lawaana Nakmai. ² A wungpung angkanaan ga raamin ka malasing a lepat, singsaxai uru xaakna xa malasing a bea, ma a ngusna xa malasing sin a laaion. A zizi xa lis a dikdikang sina ma akin izi xalxaalang sina ma a burburaaiang dikdik sina zin a wungpung angkanaan. ³ Azaxai zin amun paata wungpung angkanaan ka raamaai malasing adu di ra zop famaas, singsaxai xa ra maaf ma xa daxa uli xaarik. Aubina ila pira vaakdul di raknar ma di los a wungpung angkanaan. ⁴ Aubina di lotu wana zizi, wanaze naan ka lis a burburaaiang sin a wungpung angkanaan. Ma naandi zaait di lotu wana wungpung, ma di iaari malasing kari, “Nis ka malasing a wungpung angkari? Nis kat faraxas kana varop faraxai wana naan?”

⁵ Di luaa a wungpung ka dador langga ma xa lingpuak lawaana Nakmai ma a wungpung angkanaan ka vaamuzas pana burburaaiang sina wana flan ka zangaafu vaaralavaat ma urua. ⁶ Ka kaas a balana ma xa dador lingpuak lawaana Nakmai, ma xa wispiaal aizina Nakmai ma a bina naa iziar wana ma naandi di iziar la lia. ⁷ Adi zizi xa lis a dikdikang sin a wungpung kuna varopang faraxai wana aubina ninis sin Iesu, ma xana waramin naandi. Ma xa lis a burburaaiang sina xuna rasingang a lus laaxur wana aubina lamun pira vaakdul ma wana amun lemlem aubina vaakdul ma wana amun linga bina vaakdul ma wana amun kaantri vaakdul. ⁸ Ma aubina vaakdul ina di iziar la pira angkari, ina amun izina naandi xawit na iziar lamaskana baar iwana roroiang, ina Naata Sipsip ka ra varaararaan Nakmai xawit nanga na vaziaar a pira angkari, di lotu wana wungpung angkanaan. A baar angkanaan sin Naata Sipsip ina di ra zopfamaat.

⁹ Axazak ka rauxin alngana, xa daxa xana langarin a dorang kari:

¹⁰ “Tamon Nakmai xa kalin axazak kana waan la vaala vaamaazikang,
naan kana waan mase la vaala vaamaazikang.

Tamon Nakmai xa kalin axazak kana purua wana baainaat,
naan kana purua mase wana baainaat.” (*Jer* 15:2)

Araan uwat matmalabuk malasing kanaan ka balas, aubina ninis sin Iesu dina irur dikdik ma dina vaaratunaan pana inaxam paazaaiang sin naandi.

A Wungpung Ka Tukbilak Pana Pira

¹¹ Naanaan ga raamin aza wungpung ka tukbilak puat la pira. Ka rauxin a kum urua malasing sin amun naata sipsip, singsaxai xa dador malasing adi zizi. ¹² Ka vaamuzas pana burburaaiang faakdul zin a wungpung iwaamua, xuna vawaalang a wungpung angkanaan iwaamua wana, xuna vangarinang aubina ila pira angkari ma dina lotu wana a wungpung ina xa ra purua ma a burus sina xa ra maaf. ¹³ A wungpung ina xa wat la pira xa giu amun faamuzazang ka banglala, ma aza zaan naa giu xa viring fawat a xaiaf kunitiat paanaburut la pira angkari lamarana aubina. ¹⁴ Naan ka valos falmur aubina ila pira angkari, avuna wana amun faakilanang naa ra giu wana dikdikang ina adi zizi xa ra lis sina xuna vawaalang a wungpung iwaamua. Ma xa vazei naandi dina varur a laklagaaiia wungpung iwaamua xuna valaupang naan. A wungpung angkanaan iwaamua naan ina xa ra purua wana baainaat, singsaxai xa roro nanga. ¹⁵ Adi zizi xa lis a dikdikang sin a varuaiang a wungpung kuna lizang a maaliu iwana roroiang sin a laklagaaiia wungpung iwaamua, xuna naan kana dador ma xana klis adu aubina ina xawit di langar wana lotuiang pana laklagaaiia wungpung angkanaan dina zop famaata naandi. ¹⁶ A varuaiang a wungpung ka vangarin aubina vaakdul xuna rasingang a vaakilanang la mit sazaxa zin naandi o la nona

naandi. Ka vangarin naandi xawit di rauxin aiza laba ma naandi di rauxin aiza laba, ma naandi di raxumbaaxut ma naandi izi gogof, ma amun iaana kilaaianang ma naandi di izi mamaraxas. ¹⁷ Kawit taxazak kana wulwul ma xawit taxazak kana vaangur, tamon kawit a vaakilanang pana naandi. A vaakilanang kanaan aizina a wung-pung o a vaakatang iwana aizina.

¹⁸ Naaguna zuruk a mazamang pana azaan angkanaan. Naaguna raamin ma naaguna klis fatalamin amun faakatang sin a wungpung, panaze a vaakatang ka irur vakilaan aizina a rapti. A vaakatang sina xanaan 666.

14

Naata Sipsip Ma Aubina Xa 144,000

¹ Naanaan ga raamaai, ma ga raamin Naata Sipsip ka irur laaxur la waata wut Zaaion faraxai wana 144,000 aubina ina di rauxin aizina Naata Sipsip ma aizina Damana la nona naandi. ² Ma ga langarin adi vaanggalaiang ka wat ikula la lia xa malasing adi ling a daanim ka valvalaau laaxur wana vaat ma adi linga bambarak ka pau. A linga zaan ga langarin ka malasing aubina di witpit amun aap sin naandi. ³ Ma di rangon a ranganang faaxur lamarana Nakmai wana akin izi xalxaalang sina ma lamarana amun faaziarang urulavaat di roro ma lamarana amun paamua. Kawit taxazak kat faraxas kana varaviraai wana a ranganang kanaan singsaxai 144,000 aubina ina Nakmai xa ra wul vaxarom naandi la pira angkari, naandi zingbe dit faraxas. ⁴ Naandi

angkanaan ina xawit di ra giu ta matmalabuk taksaat faraxai wana a furavin, avuna a roroiang sin naandi xa ninis. Naandi di los Naata Sipsip lamun non faakdul naai waan pana. Lawalau aubina vaakdul ila pira angkari Nakmai xa ra wul vaxarom naandi. Naandi di malasing amun fanganang di tabung laaf marmara la uma di talazin sin Nakmai ma Naata Sipsip. ⁵ Naandi xawit dit faagit, ma xawit ta vaakarang pana naandi wana tazaar.

A Aangelo Urul Di Dador Raal Wana Aikilizang

⁶ Ma ga raamin aza aangelo xa lif nana mof. Naan ka rauxin a dorang ka daxa ina xa izi tapal xuna fazeiang pana zin aubina ila pira angkari, amun kaantri vaakdul ma aubina ilamun pira vaakdul ma aubina ilamun linga bina vaakdul ma amun lelem aubina vaakdul. ⁷ Malasing ma naan ka dador laba malasing kari, “Naaguna mairauring Nakmai ma naaguna valaup naan, avuna a raan sina iwana ikilizang ka balas faanong. Naaguna lotu wana Nakmai ina xa ra vaziaar a bara ma a pira angkari ma a raas ma amun daanim ka vuvuat.”

⁸ A varuaiang a aangelo xa las lamuraana ma xa piaat malasing kari, “A bina laba Baabilon ka rauxin aiza laba. Naan ka rat paamuain aubina vaakdul ma di imimin a waain dikdik iwana giguang a matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang. Naan ka raksaat faanong! Ka raksaat faanong!”

⁹ A varulang a aangelo xa las lamuraana nandiaa ma xa dador laba malasing kari, “Tamon axazak kana lotu wana a wungpung ma a laklagai zina ma xa zuruk a vaakilanang sina ma xa iziar la nona o la mitna, ¹⁰ naan saait kana imin pana a waain iwana adi boromaazikang sin Nakmai. A waain angkanaan di ra nimnimanin pana a dikdikang faakdul, ma di vukin lamaskana win iwana boromaazikang sin Nakmai. Dina lis adi vaamaazikang laba zina wana a xaiaf a saalfa lamarana amun aangelo xoxok sin Nakmai ma lamarana Naata Sipsip. ¹¹ Ma a buan iwana adi vaamaazikang sin naandi xana uzaa laaxur bulaai bulaai. Naandi angkanaan ina dit lotu wana wungpung ma a laklagaaina ina di giu ma naandi ina di zuruk a vaakilanang iwana aizina, dina wen siaavus lawaanaas ma labung pana adi vaamaazikang kanaan.” ¹² Malasing ma xa daxa aubina ninis sin Iesu dina irur dikdik lamaskana amun maravanang, naandi ina dit falos amun lus sin Nakmai ma dit faaratunaan pana Iesu.

¹³ Ma ga langarin a ling axazak ikula la lia xa piaat malasing kari, “Faraar azaan angkari: Naandi angkanaan ina di maat faraxai wana ainaxam paazaaiang lamaskana Piran, ka varumara taning ma xa ruaas lamun taan mur, dina zuruk a daxaiang.”

A Laklagaai a Raabu xa piaat naako, “Aiang, naandi dina ziaavus pana amun faamuzazang sin naandi, avuna a vuaaia vaamuzazang daxa zin naandi xana los naandi.”

A Pira Angkari Di Laaf Avuna Xa Makal

¹⁴ Ga raamaai ma ga raamin a bara xufkuf ma axazak malasing a xastunaan* ka iziar laaxur wana. Naan ka rauxin a lawilot ka goul la waatna ma xa roting a sikal xa fangan marazaat la mitna.

¹⁵ Ma aza aangelo xa tukbilak la vaal xoxok ma xa viraai laba waan sin axazak angkanaan ina xa iziar laaxur wana bara naako, “Suruk a sikal zunum ma gu laflaaf. A raan iwana laflaavang ka balas faanong, avuna amun fanganang ila pira angkari xa makal vaanong.” ¹⁶ Malasing ma a rapti angkanaan laaxur wana bara xa zuruk a sikal zina ma xa laflaaf la pira angkari.

¹⁷ Aza aangelo xa tukbilak la vaal xoxok la lia. Naan saait ka roting a sikal xa fangan marazaat.

¹⁸ Ma aza aangelo ina xa ratasin a lus pana a xaiaf ka tukbilak puat pana aalta ma xa viraai laba waan sin axazak ina xa ratoting a sikal naako, “Suruk a sikal zunum ma gu tok turin amun bunga fnuaai a waain ila pira angkari, avuna di makal vaanong.” ¹⁹ Ma a aangelo xa zuruk a sikal zina ma xa tok turin amun bunga fnuaaia waain ila pira angkari ma naa psin naandi lamaskana a non ina di was maios naandi lamaskana xuna daanimna xana zaal. A non angkanaan ka irur vakilaan adi boromaazikang sin Nakmai. ²⁰ A non angkanaan ka iziar lamanar wana a bina laba. Amun fnuaaia waain di was maios inaan, ma a dari xa zaal wat pana. A baraavang iwana

14:14 Daan 7:13 * **14:14** A dorang pana Grik adu “axazak malasing a naata rapti.” Taamin a dorang paanaburut pana 1:13.

14:15 Jl 3:13 **14:20** Aais 63:3, Raa 1:15, Vaat 19:15

dari xa zaal xat faraxas pana 300 kilomita,* ma a dulukang iwana a dari xa malasing tamon a os ka irur, a dari xa wat tuaas la vuruna.**

15

Amun Aangelo Xa Wizik Urua

¹ Ga raamin aza adi vaakilanang ka banglala la lia. Ka malasing kari: Amun aangelo xa wizik urua di rauxin amun maravanang laba xa wizik urua. Amun maravanang kanaan kuna vaanongang ka, avuna a boromaazikang sin Nakmai xana wat tuaas. ² Ma ga raamin aza zaan ka raamaai malasing a raas di giu wana a galaas di plaas faraxai wana a xaiaf. Ma naandi ina di waramin a wungpung ma a laklagaaina ina di giu ma vaakatang iwana aizina, di irur la rita raas angkanaan ma di roting amun aap ina Nakmai xa ra lis sin naandi. ³ Naandi di rangon a ranganang sin Moses a iaana kilaaiang sin Nakmai ma a ranganang sin Naata Sipsip ka malasing kari,

“Piran Nakmai, a Maradikdikang.

Amun faamuzazang sunum ka laaup ma xa banglala.

A Xalxaal zin a lemlen aubina vaakdul.

Amun matmalabuk sunum ka tak ma xa vaaratunaan.

⁴ Piran, nis kana wen marauring nua ma xana wen nop nua?

Ma nis kana wen falaup aizinum?

* **14:20** A dorang pana Grik adu 1,600 staadia. ** **14:20**
Malasing 1.5 mita **15:3** Zax 15:1 **15:4** Jer 10:7, Saam 86:9

Avuna nua zingbe gu xoxok.
 Amun lelem aubina vaakdul dina wat
 ma dina lotu wana nua,
 avuna amun faamuzazang sunum ka tak faakdul
 ma xa izi maravas lamarana aubina.”

⁵ Lamuraana, ga raamaai ma ga raamin a vaal xoxok la lia xa ralakas. A vaal angkanaan, naan a vaal maling ina xai pitfiaat sin aubina adu Nakmai xa iziar varaxai wana aubina zina. ⁶ Amun aangelo xa wizik urua ina di rauxin amun maravanang laba xa wizik urua di tukbilak la vaal xoxok angkanaan. Naandi di mamaaus pana amun marapi xa ninis ma xa wilwilak ma di valaak kol a bangbangana naandi wana marapi xa goul. ⁷ Azaxai zin amun faaziarang urulavaat di roro, xa lis amun pin ka goul xa wizik urua zin amun aangelo angkanaan ka wizik urua. Amun pin angkanaan ka wizik urua xa bas pana adi boromaazikang sin Nakmai xa izi roro bulaai bu-lai. ⁸ Ma a vaal xoxok ka bas pana a buan iwana a wilaak a marmari daxaiang sin Nakmai ma iwana dikdikang sina. Ma xawit taxazak kat faraxas kana albis lamaskana, xa ruaas amun aangelo xa wizik urua di vanong fakdul amun maravanang laba xa wizik urua.

16

*Amun Pin Ka Wizik Urua Iwana Adi Boro-
 maazikang Sin Nakmai*

¹ Ga langarin a ling axazak ka raraf puat la vaal xoxok ka piaat sin amun aangelo xa wizik urua

15:5 Zax 38:21 15:8 Zax 40:34, 1Xal 8:10-11, 2Xux 5:13-14, Aais 6:4

naako, “Naaguna waan ma naaguna vukin amun pin ka wizik urua iwana adi boromaazikang sin Nakmai la pira angkari.”

² A varumaraiang a aangelo xa waan ma xa vukin a win sina iwana adi boromaazikang la pira angkari. Ma amun burus taksaat mase xa maazik marazaat ka balas la winpina aubina ina di rauxin a vaakilanang sin a wungpung pana naandi ma di lotu wana a laklagai zina ina di giu.

³ A varuaiang a aangelo xa vukin a win sina iwana adi boromaazikang nana raas, ma a raas ka balas malasing a dari zin axazak ka maat. Ma amun saan faakdul ina xa roro lamaskana raas di maat.

⁴ A varulang a aangelo xa vukin a win sina iwana adi boromaazikang lamun daanim ka val-valaau ma lamun daanim ka vuvuat ma xa balas a dari. ⁵ Ma ga langarin a aangelo ina xat katkatong a raas ma amun daanim ka piaat naako,

“Nakmai Xoxok, nua gu iziar taning ma gu iziar mumua.

Nua gu tak pana amun puxaaiang kanaan pana aubina angkanaan,

panaze gu klis naandi malasing kanaan.

⁶ Avuna naandi di ra zop famaata aubina ninis sunum ma amun profet sunum, ma daraaia naandi xa zaal,

malasing ma gu ra lis a dari zin naandi xuna iminang malasing a puxaaiang kat faraxas pana naandi.”

⁷Ma ga langarin a ling axazak ka wat ikula la aalta xa piaat malasing kari,

“Aiang, Piran Nakmai A Maradikdikang,
amun kilizang sunum ka vaaratunaan ma xa tak.”

⁸A varalavaatang a aangelo xa vukin a win sina iwana adi boromaazikang laaxur wana iaas ma axazak ka lis a dikdikang sin a iaas kuna vaivang aubina wana xaiaf. ⁹Ma adi lagavang iwana xa vaif aubina, ma di dador lingpuak lawaana Nakmai, damana amun maravanang laba angkanaan, singsaxai xawit di inaxam taawuk siaana amun matmalabuk taksaat sin naandi ma xawit di valaup naan.

¹⁰A vawatmitang a aangelo xa vukin a win sina iwana adi boromaazikang laaxur wana akin izi xalxaalang sin a wungpung ma a bikabar vaakdul zina xa iziar la bungszuk. Ma aubina di xaraat a xaramana naandi wana adi maazikang, ¹¹ma di dador lingpuak lawaana Nakmai ina xa iziar ikula la lia, avuna wana adi maazikang laba ma amun burus taksaat ka iziar wana naandi, singsaxai xawit di inaxam taawuk siaana amun matmalabuk taksaat sin naandi.

¹²A vawizik saaxaiang a aangelo xa vukin a win sina iwana adi boromaazikang laaxur wana a daanim laba Iufretis ma a daanim ilamaskana xa maat faakdul mase xuna nimnimaninang a lan aaxan amun kalxaal ila non a iaas kai laak pana. ¹³Naanaan ga raamin a zapalaau urul di raamaai

malasing taal a waau urul. Azaxai zin nandiaal xa tukbilak la balana adi zizi ma azaxai la balana a wungpung ma azaxai la balana a profet faagit.

¹⁴ Nandiaal amun laklagai amun sapalaau urul ma di gigi raal amun faamuzazang ka banglala, ma di waan farawuk taal zin amun kalxaal ila pira vaakdul angkari, xuna zaxot fatuiang taal naandi wana varopang faraxai wana Nakmai a Maradikdikang la raan laba zina.

¹⁵ Ma Naata Sipsip ka piaat naako, “Langar, gana wat malasing a ruburung. Naan ina xa izit naknakai ma xa nimmimanin amun marapi zina, naan kana zuruk a daxaiang, avuna xana wen bulbulu ma xana wen maangil.”

¹⁶ Ma amun sapalaau urul di zaxot fatuin amun kalxaal xula non ina di vakilaan Aamagedon pana linga bina Ibru.

¹⁷ A vawizik uruaiang a aangelo xa vukin a win sina iwana adi boromaazikang nana mof, ma adi ling axazak ka wat la kin izi xalxaalang ikula la vaal xoxok ma xa piaat malasing kari, “Ka vaanong ka!” ¹⁸ Amun pilak ma amun bambarak ma amun faanggalaiang ma adi maraulia xa balas. Ka varumara wana faaziarang ka ruaas a raan angkari, xawit ta wat maraulia malasing kari nat balas nanga zin aubina la pira angkari, adi maraulia angkanaan ka raksaat mase. ¹⁹ Ma a bina laba Baabylon ka rawagal wana a non urul ma amun bina laba zin amun lemmem aubina xa ramaangalas. Nakmai xa naxaam a bina laba Baabylon ma xa lis a win ka bas pana a waain

ka rauxin a raksaatang iwana adi boromaazikang sina. ²⁰ Ma amun kurunuza vaakdul di malik ma amun paatawut di wen taamin luk kaarik. ²¹ Adi daavur vaat, a maravanang iwana aza-xai xa malasing a zangaafu vaaralavaat a kilogrem ka zu laaxur wana aubina. Ma aubina di dador lingpuak lawaana Nakmai wana amun faamaazikang iwana daavur vaat angkanaan panaze a maazikang kanaan ka raksaat mase.

17

A Ravin Di Vakilaan Baabilon

¹ Azaxai zin amun aangelo xa wizik urua ina xa roting amun pin ka wizik urua xa wat surugu ma xa pfaat malasing kari, “Laawus iriat, gana vatangin a puxaaiang iwana a vaamaazikang sin a ravin kat faangurin a winpina xuna kaakaai ina xa rauxin aiza laba. Naan ka iziar laaxur wana amun daanim ka varas. ² Amun kalxaal ila pira angkari dit gigi a matmalabuk taksaat pana milivinang naan. Ma aubina la pira angkari di bumaat pana iminang a waain iwana amun matmalabuk taksaat sina.”

³ Ga bas pana a Laklagaai a Raabu ma a aangelo angkanaan ka vazaak nia xula non bingil. Inaan ga raamin aza ravin ka iziar laaxur wana a wungpung memek. A wungpung angkanaan ka rauxin amun paatna xa wizik urua ma amun kum ka zangaafu ma a winpina xa bas pana amun iza xa lingpuak lawaana Nakmai. ⁴ A ravin angkanaan ka mamaaus pana a marapi xa raubung ma xa

memek saait ma di vamamaus naan pana goul ma amun sawat faat ka marmari daxe mase ma amun katura zaang. Naan ka roting a win ka goul la mitna ina xa bas pana amun saan ka maavuru ma amun matmalabuk ka mitikaai zina iwana milivinang a rapti rawarak. ⁵ Aiza di varaar la nona xa dador lalaamangaai malasing kari:

A Bina Laba Baabilon Ka Rauxin Aiza Laba,
Naanaa Zin A Furavin Dit Faangurin A Winpina
Naandi Xuna Kaakaai
Ma Zin Amun Matmalabuk Ka Mitikaai Ila Pira
Angkari.

⁶ Ga raamin adu a ravin ka bumaat, panaze naan ka ra imin a daraaia aubina ninis sin Iesu, a daraaia naandi ina di pitfiaat aizina Iesu.

Araan ga raamin naan, ga banglala mase. ⁷ Ma a aangelo xa piaat surugu malasing kari, “Kunaze gu banglala? Gana vamaravaas a vuvuna a dorang lalaamangaai angkanaan pana a ravin ma a wungpung naa iziar laaxur wana ina xa rauxin amun paatna xa wizik urua ma amun kum ka zangaafu. ⁸ A wungpung ina gu raamin, naan ka ra iziar waamua, ma naari xawit na iziar, ma mur naan kana tukbilak puat pana adi maadif laba ina xawit a kin faanong iwana. Ma xana wat kuna Nakmai xana vanong pizin naan. Ma aubina ila pira angkari ina amun izina naandi Naata Sipsip kawit na varaar lamaskana a baar iwana roroiang araan Nakmai xawit nanga na vaziaar a pira angkari, naandi dina banglala araan di raamin a wungpung angkanaan. Avuna naan ka

ra iziar waamua ma naari xawit na iziar ma mur naan kana wat nanga.

⁹ Naaguna zuruk ainaxamang daxa varaxai wana a mazamang pana amun saan angkanaan. Amun paatna xa wizik urua xa malasing a kaana wut mumut ka wizik urua ina a ravin ka iziar laaxur wana. ¹⁰ Ma aza aknaaza dorang pana amun paatna xa wizik urua xanaan saait adu amun kalxaal xa wizik urua. Ka watmit di zu vaanong, ma azaxai be xa iziar ma azaxai zin naandi xawit nanga na balas. Araan kana balas, kana iziar be wana notaan mumut. ¹¹ Ma a wungpung ina xa iziar waamua ma naari xawit na iziar, naan a vawizik tulang a xalxaal zin amun kalxaal angkanaan ka wizik urua ma dina vanong pizin naan.

¹² Amun kum angkanaan sina xa zangaafu ina gu raamin, ka irur vakilaan amun kalxaal xa zangaafu ina xawit nanga di lis ta bikabar zaksaxai zin naandi xuna naadina rasin a lus laaxur wana. Singsaxai wana a notaan ka xalxaalif dina lis a burburaaiang sin naandi ma naandi dina rasin a lus faraxai wana a wungpung malasing amun kalxaal. ¹³ Ainaxamang sin naandi be azaxai, ma dina lis a dikdikang sin naandi ma a burburaaiang sin naandi zin a wungpung. ¹⁴ Dina varop faraxai wana Naata Sipsip, ma Naata Sipsip kana waramin naandi, avuna naan a Piraana amun piran faakdul, ma a Xalxaal zin amun kalxaal vaakdul. Ma naandi ina naa ra kalin ma naa ra viring luk aaxana vaatak ma di vaaratunaan pana naan, naandi dina iziar varaxai wana naan.”

¹⁵ Ma aangelo xa vazei nia naako, “Amun daanim gu ra raamin ina a ravin kat faangurin a winpina xuna kaakaai xa iziar laaxur wana, xa iru vakilaan amun lemlem aubina, ma aubina ila amun kulutung, ma ilamun kaantri, ma ilamun linga bina. ¹⁶ A wungpung ma amun kum ka zangaafu gu raamin, dina maska raksaat pana a ravin kat faangurin a winpina xuna kaakaai. Naandi dina kawin mase naan ma amun ma-maauzang ila wina xana vaanong ma xana bulbulu be. Naandi dina iaan a maraasna ma dina vaif naan pana xaiaf. ¹⁷ Avuna Nakmai nanga xa ra lis amun inaxamang sin naandi xuna naandi dina waambazof amun inaxamang sina. Malasing ma naandi dina lis a dikdikang iwana rasi-nang a lus sin a wungpung ka ruaas a dorang sin Nakmai di waambazof. ¹⁸ A ravin gu raamin, ka irur vakilaan adi bina laba xa rauxin aiza laba ina xa ratasin a lus laaxur wana amun kalxaal ila pira angkari.”

18

Baabilon Ka Raksaat Faanong

¹ Lamuraana amun saan angkanaan, ga raamin aza aangelo xa kabal wat la lia. Naan ka rauxin a burburaaiang dikdik ma a marmari daxaiang sina xa wilaak a pira vaakdul. ² Ma xa raraf dikdik malasing kari,

“Adi bina laba Baabilon ka raksaat faanong!

Ka raksaat faanong!

Taning ka balas a bina zin amun sapalaau,

a non mazali zin amun sapalaau di mitikaai
ma amun maani ina xa mitikaai ma di maska
raksaat pana.

³ Ka raksaat mase wanaze amun lemlem aubina
vaakdul di ra imin a waain dikdik iwana a
matmalabuk taksaat sina iwana milivinang
a rapti rawarak,
ma wanaze amun kalxaal ila pira angkari di
ra giu a matmalabuk taksaat pana miliv-
inang naan,
ma wanaze aubina dit faangur la pira angkari di
raxumbaaxut panaze naan ka rat pulwul
amun lulugaan laba xa varas marazaat ina
a maraana naandi xa laaup marazaat.”

⁴ Ga langarin aza ling axazak ka wat la lia xa
piaat malasing kari,

“Nim aubina zurugu, naaguna waan siaana
xuna tuaa naaguna paasaxo varaxai wana
naan pana amun matmalabuk taksaat sina
ma xuna tuaa zaait naaguna xazanin amun
maravanang laba varaxai wana naan.

⁵ Avuna amun matmalabuk taksaat sina xa ruaas
faanong la lia,
ma Nakmai xa naxaam faulin amun matmal-
abuk sina iwana kipang amun lus.

⁶ Amun matmalabuk taksaat naa giu wana nim,
naaguna vaulin sina,
amun saan taksaat na giu wana nim, naaguna
xis faulin pana naan faarua.

18:3 Aais 23:17, Jer 51:7

18:4 Aais 48:20, Jer 50:8, 51:6,45

18:5 Var 18:20-21, Jer 51:9

18:6 Saam 137:8, Jer 50:29

Ma a win naa vaimin nim pana ma naagu zuruk a
raksaatang pana,
naaguna vitor sfaar vaarua ma naaguna
vaimin naan pana.

⁷ Naan ka valaup naan nanga wana adi marmari
daxaiang ma xa lis amun lulugaan laba ina
a maraana naandi xa laaup marazaat sina
nanga,
malasing ma wana a lan angbani naaguna lis
adi vaamaazikang laba ma a maskaluzang
laba zina.

Ka dador langga lamaskana malasing kari,
'Nia a ravin kalxaal, ma ga iziar wana akin
siziarang sin a ravin kalxaal.
Nia xawit a raksiziar ma xawit nat faraxas
gana maskalus.'

⁸ Naan a vuvuna xanaan amun maravanang laba
angkari:
a maatang ma a maskaluzang laba ma a zong,
kana balas sina lamaskana a raan azaxai.
Dina vaif vakdul mase naan pana a xaiaf
avuna a Piran Nakmai, ina xa klis a ravin
angkanaan, naan a maradikdikang.

⁹ Amun kalxaal ila pira angkari ina di gigi
a matmalabuk taksaat pana milivinang a ravin
angkanaan ma ina dit fatawaraxin amun lulu-
gaan laba zina, araan naandi di raamin a buaana
xaiafiwana vaivang naan, dina maskalus ma dina
raangis. ¹⁰ Dina rur lawalau ziaana, avuna di
maraaut pana adi vaamaazikang laba naa zuruk.
Ma dina piaat malasing kari,

‘Kaaskurun, kaaskurun, adi bina laba Baabilon!
 Gu ra rauxin a dikdikang laba,
 singsaxai lamaskana a notaan ka xalxaalif be,
 nua gu raksaat faanong.’

¹¹ Aubina ila pira angkari ina dit faangur, dina raangis ma dina maskalus pana naan panaze xawit ka taxazak kana wul amun saan naadit faangurin kaarik. ¹² Amun saan naadit faangurin ka malasing kari: a goul ma siliwa ma azanon faat ka marmari daxa mase ma amun katura zaang, ma amun marapi daxa xa xuf, ma amun marapi xa raubung, ma amun marapi xa siliga, ma amun marapi memek, ma amun iaai xa milalas mikuf ma atavur amun saan di giu wana amun livana elefan, ma amun iaai a maraana naandi xa uzaa marazaat laaxur ma brons ma aain ma a vaat ka laaup di vakilaan a maabal, ¹³ ma a sinamon ma azanon saan kat famikuf a vanganang, ma a laas ina dit faif ma xat milalas mikuf, ma a bulut iwana a nan iaai di vakilaan a mar, ma a bulut a iaai di vakilaan frengkinsens, ma a waain ma wel iwana olif ma flaaau ma wit, ma amun bulumagau ma amun sipsip ma amun os ma amun kaaris ma amun iaana kilaaiang ma azanon aubina.”

¹⁴ A ling axazak angkanaan ka piaat kaarik malasing kari, “Amun saan gu sasaxot fama-razaat, di vaanong. Amun lulugaan daxa zunum ma amun saan ka marmari daxa zunum, di vaanong saait siaanum, ma guna wen taamin kaarik naandi. ¹⁵ Aubina ina dit faangurin amun saan angkanaan ma di raxumbaaxut pana, dina

rur lawalaaui ziaana avuna dina maraaut pana adi vaamaazikang laba naa zuruk. Dina maskalus ma dina raangis, ¹⁶ ma dina xupkup malasing kari,

‘Kaaskurun, kaaskurun, adi bina laba!

Gu rat mamaaus pana amun marapi daxa, amun marapi xa raubung ma xa memek, ma di rat famamaus nua wana a goul ma azanon faat ka marmari daxa mase ma amun katura zaang.

¹⁷ Lamaskana a notaan ka xalxalif be di kawin mase amun lulugaan daxa zunum ka varas.’

Ma naandi di xup amun sip, ma naandi dit kawas paan pana sip ma naandi dit faamuzas pana sip, ma dit suruk kaakaai wana amun saan inana raas, di rur lawalaaui ziaana. ¹⁸ Araan di raamin a buan iwana a xaiaf ka vaif naan dina xupkup malasing kari, ‘Azer a bina laba xa malasing adi bina laba angkari xa rauxin aiza laba?’

¹⁹ Dina vatangin a maskaluzang sin naandi wana xawurang amun paata naandi wana paauf ma dina raangis maaluf ma dina xupkup malasing kari,

‘Kaaskurun, kaaskurun, adi bina laba!

Naandi ina dit suruk kaakaai wana amun sip, di raxumbaaxut pana amun lulugaan laba zina!

Lamaskana a notaan ka xalxalif be amun saan faakdul angbani di kawin mase.’”

²⁰ A ling axazak angkanaan ka piaat kaarik malasing kari,

“Nim ila lia ma nim aubina ninis sin Iesu ma amun aaposal ma amun profet,
naaguna dokdok pana naan,
panaze Nakmai xa klis naan pana amun matmal-abuk taksaat sina wana nim.”

²¹ Ma aza aangelo xa maradikdik ka zuruk adi vaat laba malasing a vaat laba iwana maiozang a wit ma naa psin kula maskana raas ma xa piaat naako,

“A bina laba Baabilon,
dina psin mangaring naan malasing adi vaat angkari,
ma xawit taxazak kana raamin kaarik naan.

²² A linga amun aap ina di witpit, ma a linga amun lexu,
ma a linga amun raavuru, ma a linga amun saan kuna ranganang,

kawit taxazak kana langarin kaarik inaan sunum.
Ma aubina dit gigiu atavur amun faamuzazang pana mita naandi,
xawit taxazak kana raamin kaarik inaan sunum.

Ma a linga adi vaat laba iwana maiozang a wit,
kawit taxazak kana langarin kaarik inaan sunum.

²³ Kana wen tauxin kaarik ta maravas iwana laam kana ililap la bina zunum.

Kawit kaarik taxazak kana langarin ta linga
vaananamang iwana vaamaxuzang inaan
sunum.

Aubina zunum dit faangur, naandi aubina di
rauxin aiza laba la pira angkari.

Gu valos falmur amun lemlem aubina vaak-
dul wana a taaring sunum.

²⁴ A daraai amun profet ma aubina ninis sin Iesu
ma naandi vaakdul ina di ra zop famaata
naandi la pira angkari,
xa iziar wana nua.”

19

Adi Xulutung Aubina Di Wisfarur Nakmai

¹ Lamuraana amun saan angkanaan ka
vaanong, ga langarin adi ling aza zaan malasing
adi ling adi xulutung aubina ikula la lia di xupkup
malasing kari,

“Aaleluiaa!

A vaamuzazang iwana zaxot faulinang aubina xa
wat sin Nakmai zin dia,
ma naan ka rauxin aiza laba ma a dikdikang.

² Avuna amun ikilizang sina xa tak ma xa vaaratu-
naan.

Naan ka klis a ravin kat faangurin a winpina xuna
kaakaai,

ina aizina xa laba wana vaziaar varaksaatang
aubina ila pira angkari wana amun mat-
malabuk taksaat sina lamanar wana aizi
maxuzang.

Ma Nakmai xa xis a wulwulang taksaat pana
naan,

avuna wana a daraai amun iaana kilaaaiang
sin Nakmai ina naa ra zop famaatai.”

³ Ma di xupkup kaarik malasing kari,

“Aaleluiaa!

A buaana xaiaf iwana vaivang a ravin
angkanaan ka uzaa laaxur bulaai bulaai.”

⁴ Amun paamua xa zangaafu vaarua ma
urulavaat ma amun faaziarang urulavaat ina di
roro, di zu vaakudung faraxai wana varanopang,
ma di lotu wana Nakmai ina xa iziar laaxur wana
akin izi xalxalangi ma di piaat malasing kari,

“Ka vaaratunaan, Aaleluiaa!”

⁵ A ling axazak ka wat la akin izi xalxalangi ka
piaat malasing kari,

“Nim faakdul amun iaana kilaaaiang sina,
nim ina xawit ta iza laba ma nim naagu
rauxin aiza laba,
ma naagut faranop pana naan,
naaguna wisfarur Nakmai zin dia!”

⁶ Ma ga langarin adi linga zaan malasing a ling
adi xulutung aubina ma xa malasing adi linga
daanim ka valvalaau laaxur wana vaat ma a linga
bambarak ka pau dikdik malasing kari,

“Aaleluiaa!

Avuna a Piran sin dia Nakmai a Maradikdikang, a xalxaal vaaratunaan.

⁷Ma naari dia dina dokdok
ma dina nanam ma dina valaup aizina!

Avuna a raan iwana vaamaxuzang sin Naata Sipsip ka balas faanong,
ma a ravin naana maxus sina xa izi nimni-
man faanong.

⁸Di lis amun marapi daxa xa wilwilak ma xa ninis
sin a ravin
malasing ma naa mamaaus pana.”

Amun marapi daxa angkanaan ka rur vakilaan
amun matmalabuk ka tak sin aubina ninis sin Iesu.

⁹Naanaan a aangelo xa piaat surugu naako,
“Gu varaar malasing kari: Naandi angkanaan ina
naan ka maainung fawat naandi wana flangan
iwana vaamaxuzang sin Naata Sipsip dina zuruk
a daxaiang.” Ma xa piaat saait naako, “A dorang
kanaan a dorang faaratunaan sin Nakmai.”

¹⁰La notaan angkanaan, ga zu vaakudung pana
varanopang lapaara uru xaakna ma adu gana
lotu wana naan. Singsaxai naan ka piaat surugu
naako, “Tuaa! Nia zaait a iaana kilaaiang malas-
ing nua ma amun taatum sunum lamaskana
Kaarisito ina di roting falagot a dorang faaratu-
naan sin Iesu. Gu lotu be wana Nakmai. Avuna
a dorang faaratunaan sin Iesu a vuvuna amun
dorang ina amun profet di fazei wana.”

A Rapti Xa Iziar Laaxur Wana Os Kufkuf

¹¹ Ga raamin a lia xa ralakas ma a os kufkuf ka irur lamaraagu. Ma naan ina xa iziar laaxur wana os di vakilaan “Axazak Kat Falos Amun Dorang Sina” ma “Axazak Kat Faaratunaan.” Araan naan kai klis aubina ma xat faramaraat a dauran, naa gigi wana amun matmalabuk ka tak be. ¹² Uru marana xa ilap malasing iwana a xaiaf ma amun lawilot ka varas la waatna. Ma aza aiza Nakmai xa varaar wana naan ina xawit taxazak ka rexaazin, naan sing be azaxai xa rexaazin. ¹³ A marapi baraaf sina xa memek faakdul wana dari. Aizina a rapti angkanaan di vakilaanang “A Dorang sin Nakmai.” ¹⁴ Adi mala aubina dauran ila lia di xawaas amun os kufkuf ma di los naan. Di mamaaus pana amun marapi daxa xa xufkuf ma xa ninis. ¹⁵ Ma adi baainaat ka fangan marazaat ka tukbilak la balana xuna waraminang amun lemlem aubina vaakdul wana, ma “xana rasin a lus laaxur wana naandi wana a rol ina di giu wana a aain.” *(Saam 2:9)* Naan axazak kai was maios amun fnuaaia waain ina xa irur vakilaan a raksaatang iwana adi boro-maazikang sin Nakmai a Maradikdikang. ¹⁶ Ma wana marapi zina ma la xaakna aizina Nakmai xa varaar malasing kari,

A XALXAAL ZIN AMUN KALXAAL VAAKDUL MA A
PIRAANA AMUN PIRAN FAAKDUL.

¹⁷ Naanaan, ga raamin aza aangelo xa irur lamarana iaas, ma xa viraai laba xa waan sin amun maani di lif nana mof naako, “Naagu lif puat iriat, naagu wat fatu wana adi flangan laba zin Nakmai,

¹⁸ ma naaguna iaan a maraas amun kalxaal, ma amun paamua zin ubina dauran, ma amun os, ma naandi zaait ina di iziar laaxur wana os, ma a maraas aubina vaakdul di iziar mamaraxas ma naandi amun iaana kilaaiang, ma naandi di rauxin aiza laba ma naandi xawit di rauxin aiza laba.”

¹⁹ Naanaan ga raamin a wungpung ma amun kalxaal ila pira angkari, ma amala aubina dauran ina di wat fatu xuna varopang faraxai wana a rapti angkanaan ina xa iziar wana os ma aubina dauran sina. ²⁰ Singsaxai a wungpung di zaxir naan faraxai wana a profet faagit ina xa ra gigi amun faamuzazang ka banglala wana aizina wungpung. Araan ka giu amun faamuzazang kanaan ka banglala, xa vagit naandi di rauxin a vaakilanang sin a wungpung ma di lotu wana a laklagaaia wungpung. A profet faagit ma a wungpung di psin faroro nandiaa lamaskana adi luka xaiaf a saalfa xa ililap. ²¹ A rapti laaxur wana os ka zop famaata aubina rawarak faakdul zin nandiaa wana baainaat ila balana. Ma amun maani vaakdul di iaan a maraaza naandi ma di maazur xaxaas naandi.

20

A Tausan Azaxai Amun Maariaas

¹ Ma ga raamin aza aangelo xa kabal wat la lia ma xa roting a ki iwana adi maadif ina xawit a kin faanongang iwana, ma la mitna zaait ka roting adi sen laba. ² Naan ka zaxir a zizi, naan a zizi i mumua pis ina di vakilaan pana a Rapti

Xai Piaat Faraksaat Axazak o Saatan. A aangelo xa bulupis naan pana sen kat faraxas pana a taausan azaxai amun maariaas. ³ Ka psin naan lamaskana adi maadif ma naa baraat kol vadikdik ma naa bulut kol wana vaakilanang sin Nakmai xuna tuua xana vagit amun lemlem aubina xa ru-aas a taausan azaxai amun maariaas ka vaanong. Lamuraana Nakmai xana vamiluaar naan kuna zangas farawukang pana notaan ka xalxaalif be.

⁴ Ga raamin amun kin izi xalxaalang ma naandi angkanaan di iziar laaxur wana, naandi ina Nakmai xa ra lis a burburaaiang sin naandi xuna ikilizang. Ma ga raamin amun laklagaai aubina ina di ra kip pizin amun furuna naandi wanaze di pitfiaat a dorang faaratunaan pana Iesu ma dit falos a dorang sin Nakmai. Naandi xawit di lotu wana wungpung o a laklagaaina. Ma xawit di rasin a vaakilanang sin a wungpung la nona naandi o la mita naandi. Naandi di roro uli xaarik ma di rasin a lus faraxai wana Iesu Kaarisito wana a taausan azaxai amun maariaas. ⁵ Naari a varumaraiang a ramaraat puliang siaana maatang. Ma naandi vaakdul ina di ra maat faanong ma xawit di ramaraat puli la notaan angkanaan, naandi dina wen tamaraat puli xa ru-aas a taausan azaxai amun maariaas ka vaanong, ma naan laxo dina ramaraat puli. ⁶ Naandi ina di varamaraat faulin naandi ziaana maatang la varumaraiang a ramaraat puliang, di ra zuruk a daxaiang ma di ra ninis lamarana Nakmai. Dina wen kazanin a varuaiang a maat. Naandi amun pris sin Nakmai ma zin a Mesaaia. Naandi dina

rasin a lus faraxai wana a Mesaaia wana a taausan azaxai amun maariaas.

Dina Waramin Saatan

⁷ Araan a taausan azaxai amun maariaas ka vaanong, dina vamiluaar Saatan la vaala vaa-maazikang sina, ⁸ xuna waanang kuna vagitang amun lemlem aubina ilamun non faakdul la pira angkari, di dador lalaamangaai wana naandi adu amun Gok ma amun Magok. Kana viring fatu naandi xuna varopang. A vaakatang sin naandi xana malasing a xon. ⁹ Ma naandi dina wat lamun non faakdul ila pira angkari ma dina rur varaxulin a xumanar zin aubina zin Nakmai, a bina laba ina Nakmai xa sasaxot. Singsaxai a xaiaf kana wat la lia ma xana vaif pizin aubina dauran angkanaan. ¹⁰ Saatan ka rat fagit naandi. Ma dina psin fawizik Saatan paanaburut lamaskana adi luka xaiaf iwana saalfa, ina waamua di ra psin a wungpung ma a profet faagit lamaskana. Inaan nandiaal dina maazik marazaat taal mase lawaanaas ma labung bulaai bulaai.

A Vaanongang Iwana Aikilizang

¹¹ Naanaan ga raamin akin izi xalxaalang laba ina xa xufkuf, ma ga raamin saait axazak ina xa iziar laaxur wana. Ma a pira angkari ma a bara di vataling fazaaus iaa naan ma xawit kaarik di raamin nandiaa. ¹² Ga raamin aubina vaakdul ina di ra maat faanong, naandi di rauxin aiza laba, ma naandi xawit di rauxin aiza laba, di irur lamarana akin izi xalxaalang, ma di walaas amun baar. Ma

di walaas saait aza baar, naan a baar iwana ro-roiang. Naandi angkaina di maat faanong, di klis naandi lalozang amun faamuzazang sin naandi ina di ra varaar vating lamaskana amun baar. ¹³ Naandi ina di ra maat nana raas, a raas ka lis fawat naandi. A maatang ma a bina zin amun maat, nandiaa zaait di lis fawat iaa amun maat sin nandiaa lamarana akin izi xalxaalang. Di klis naandi zaksaxai lalozang amun matmalabuk sin naandi. ¹⁴ Naanaan a maat ma a bina zin amun maat di psin fawizik nandiaa lamaskana adi luka xaiaf. Adi luka xaiaf angkanaan naan a varua a maatang. ¹⁵ Naandi ina aizina naandi xawit na iziar lamaskana a baar iwana roroiang, di psin naandi lamaskana adi luka xaiaf.

21

A Lia Vaaxur Ma A Pira Vaaxur

¹ Naanaan ga raamin a lia vaaxur ma a pira vaaxur, avuna a lia iwaamua ma a pira iwaamua di malik iaa ma xawit kaarik ta raas. ² Ma ga raamin Jerusalem faaxur, a bina laba xoxok sin Nakmai. Ka kabal wat paanaburut ikula la lia. A bina xoxok angkanaan ka izit nimm-iman malasing a ravin kana maxus di vama-maus fatalamin naan aaxan labana. ³ Ma ga langarin a ling axazak ka dador laba wat la akin izi xalxaalang ka piaat malasing kari, “Langar, Nakmai xana raagul lawalau aubina, ma naan nanga xana iziar varaxai wana naandi. Ma naandi dina iziar aubina zina vaatak, ma Nakmai

21:1 Aais 65:17, 66:22, 2Pit 3:13 **21:2** Aais 52:1, Vaat 3:12, Aais 61:10 **21:3** Izi 37:27, Liv 26:11-12

nanga xana iziar varaxai wana naandi ma naan nanga xana iziar Nakmai zin naandi. ⁴ Ma naan kana suxa wizin amun lumara vaakdul lamarana naandi. Kana wen tauxin kaarik ta maatang o xawit ta maskaluzang o xawit ta raangizang o ta maazikang, avuna amun saan iwaamua xa waan faanong.”

⁵ Ma naan ina xa iziar wana akin izi xalxalalang ka piaat malasing kari, “Langar, naari ga giu vavaxur amun saan faakdul! Faraar vating a dorang kanaan, avuna a dorang kanaan ka vaaratu-naan ma xat faraxas aubina vaakdul dina inaxam paazaai wana.”

⁶ Ma naan ka piaat surugu malasing kari, “Ka vaanong ka! Nia a Aalfaa ma nia a Omegaa, a Varumaraiang ma a Vaanongang. Axazak ka maaru, gana vaimin naan pana a daanim ila daanim ka vuvuat, a daanim iwana roroiang, ina xawit ta wulwulang iwana. ⁷ Axazak ina xat paramin amun matmalabuk taksaat, naan kana raumana amun saan faakdul angkanaan ma nia gana Nakmai zina ma naan kana balas a nalik surugu. ⁸ Singsaxai naandi ina dit maraaut ma naandi xawit di inaxam paazaai ma naandi amun matmalabuk sin naandi xa mitikaai, ma naandi aubina di zopsop famaata palau aubina, ma naandi ina di gigiu a matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang, ma amun pimaat, ma naandi dit lotu wana amun nakmai vaagit, ma naandi vaakdul dit faagit, a non sin naandi xa iziar lamaskana adi luka xaiaf a saalfa. Naari a varua a maatang.”

A Jerusalem Faaxur

⁹ Ma azaxai zin amun aangelo xa wizik urua ina di ratoting amun pin iwana vaanongang iwana amun faamaazikang ka wat surugu ma xa pi-aat malasing kari: “Laawus iriat, gana vatangin a ravin kana samura maxus sin Naata Sipsip.”

¹⁰ A Laklagaai a Raabu xa sfaar nia, ma a aangelo xa vazaak luk nia xunikula laaxur wana adi waatawut ina xa uzaa mase laaxur. Ma xa vatangin Jerusalem, a bina laba xa xoxok ka kabal wat paanaburut ikula la lia zin Nakmai. ¹¹ Ka wilwilak pana a marmari daxaiang sin Nakmai, ma a wilaakna xat pidaar naan malasing aza vaat a maraana xa laaup marazaat di vakilaan a jaaspa. ¹² Adi balavaat ka irur varaxulin ka rur uzaa laaxur ma xa rauxin amun marana mara xa zangaafu ma urua ma amun aangelo xa zangaafu ma urua di irur lamun mara angkanaan. Ma wana amun mara angkanaan di varaar aizina amun patbung in Israael. ¹³ Amun marana mara urul xa raamaai waan la non a iaas kai laak pana, ma aza urul xa raamaai waan la not, ma aza urul xa raamaai waan la saaut, ma aza urul di raamaai waan la non a iaas kai si wana. ¹⁴ A balavaat iwana bina laba angkanaan ka rauxin amun faat siar xa zangaafu ma urua. Ma laaxur wana amun faat angkanaan di varaar aizina amun aaposal xa zangaafu ma urua zin Naata Sipsip.

¹⁵ Ma a aangelo angkanaan ina xa ra dador zurugu, xa roting a laak ka goul iwana xarxarangang kuna xana xaraang a bina laba angkanaan ma amun marana mara iwana ma a balavaat iwana.

¹⁶ A bina laba angkanaan ka rauxin amun tititna urulavaat ma a vaakatang iwana naandi vaakdul di laangat faraxas be. A baraavang iwana ma a labaiang iwana, di laangat faraxas iaa be. Araan ka zuruk a vaakatang iwana a bina wana a laak iwana xarxarangang sina, a vaakatang iwana xat faraxas pana 2,200 a kilomita iwana, ma a ralakazang iwana xa uzaa laaxur ma nandiaal di laangat faraxas taal. ¹⁷ A aangelo xa zuruk a vaakatang pana a batbaatang iwana a balavaat, kat faraxas pana 65 mita. Naan ka zuruk a vaakatang pana a wat karxarangang sin aubina dit karxarang pana. ¹⁸ A balavaat di giu wana a jaaspa. A bina laba angkanaan di giu wana a goul xa ninis faakdul, ma xa ninis mase malasing a galaas faaxur. ¹⁹ Amun faat siar iwana amun balavaat iwana a bina laba angkanaan di vamamauzang amun faat ka marmari daxa mase. A varumaraiang a vaat siar xanaan a jaaspa, ma a varuaiang a vaat ka blu di vakilaanang a saafaaiia, ma a varulang a vaat ka xuf ma xa xis di vakilaanang a kaalkidon, ma a varalavaatang a vaat ka maraxawa di vakilaanang a emeral, ²⁰ ma a vawatmitang a vaat ka memek ma xa pira di vakilaanang a saadoniks, ma a vawizik saaxaiang ka memek di vakilaanang a kaanilian, ma a vawizik uruaiang a vaat ka xis ma xa maraxawa di vakilaanang a krisolaait, ma a vawizik tulang a vaat ka maraxawa di vakilaanang a beril, ma a vawizik faatang a vaat ka xis di vakilaanang a topaaz, ma a vazangaafliuang a vaat ka maraxawa xuf di vakilaanang a krisopres, ma a vazangaafli ma

azaxai a vaat ka blu maxit di vakilaanang a jaasin, ma a vazangaafu ma uruaiang a vaat ka raubung di vakilaanang a aametis. ²¹ Amun marana mara xa zangaafu ma urua, naandi zaksaxai di giu wana a xatura zaang azaxai. Adi lan iwana bina laba angkanaan di giu wana a goul xa ninis singbe ma xa maravas malasing a galaas.

²² Kawit ga raamin ta vaal xoxok lamaskana bina laba angkanaan, panaze a Piran Nakmai a Maradikdikang ma Naata Sipsip nandiaa a vaal xoxok ilamaskana a bina laba angkanaan.

²³ A bina laba angkanaan kawit ta iaas ma flan kana lang kuna lizang a maravas, avuna a wilaaka Nakmai nanga xana vamaravaas, ma Naata Sipsip naan a maravas ilamaskana bina laba angkanaan. ²⁴ Amun lemlem aubina dina zazangas lamaskana maravaasna, ma amun kalkaal ila pira angkari dina vazaak falbis amun lulugaan ka marmari daxa zin naandi xu lamaskana a bina laba angkanaan. ²⁵ Kana wen tauxin kaarik ta raan kuna barat maraiang avuna xana wen tauxin kaarik a bungsuzuk. ²⁶ Amun lemlem aubina dina vazaak falbis amun lulugaan ka marmari daxa zin naandi ma amun saan kuna valaupang aizina Nakmai. ²⁷ Kana wen tauxin mase xaarik tazaar ka mitikaai xana albis lamaskana, o taxazak ina xa gigi a matmalabuk iwana vaa maangilang o vaagitang. Kawit. Naandi be ina amun izina naandi xa iziar lamaskana a baar iwana roroiang sin Naata Sipsip, naandi angkanaan dina albis.

22

A Daanim Iwana Roroiang Ma A Iaai A Roroiang

¹ Naanaan a aangelo xa vatangin a daanim iwana roroiang surugu, xa wilwilak malasing a galaas. Ma a daanim angkanaan ka ramaraat inaan la kin izi xalxaalang sin Nakmai ma zin Naata Sipsip ma xa zaal wizik. ² Ka zaal wizik la birua wana adi lan ila bina laba. La uru rita daanim ka rauxin a iaai iwana roroiang, ina xat fuain amun fnuaai lamaskana amun flan ka zangaafu ma urua lamaskana a maariaas azaxai. Ma amun paxana iaai xat fira amun lemlen aubina wana amun giazang. ³ Amun taksaarang ina Nakmai xa ra lis kana wen iziar xaarik. Akin izi xalxaalang sin Nakmai ma zin Naata Sipsip kana iziar inaan lamaskana bina laba angkanaan ma aubina di inaxam paazaai naandi amun iaana kilaaiang sin Nakmai dina giu a sasaxotang ma ainaxamang sina. ⁴ Naandi dina raamin a marana ma aizina xana iziar la nona naandi. ⁵ Kana wen tauxin kaarik ta bungszuk, ma xana wen tauxin ta vaamuzazang iwana maravaaza laam o a maravaaza a iaas, avuna a Piran Nakmai nanga xana lis a maravas sin naandi. Ma naandi dina malasing amun kalxaal bulaai bulaai.

⁶ A aangelo xa vazei nia naako, “A dorang kanaan ka vaaratunaan mase ma xat faraxas dina inaxam paazaai wana. A Piran Nakmai ina xat paamuin amun laklagaai amun profet kuna pitfaatang amun dorang sina, xa ra kling a aangelo

22:1 Izi 47:1, Zek 14:8 **22:2** Var 2:9 **22:3** Zek 14:11, Var 3:17

22:5 Aais 60:19, Daan 7:18

zina xuna vatanginang sin amun iaana kilaaiang sina amun saan ina xana samura balas.”

Iesu Xana Samura Uli Wat

⁷ Ma Iesu xa piaat naako, “Langar, gana samura balas! Axazak ina xat falos amun dorang profet ilamaskana baar angkari, Nakmai xa lis a daxaiang sina.”

⁸ Nia Jon, ga ra langarin amun saan angkanaan ma ga ra raamin naandi. Araan ga ra langarin naandi ma ga ra raamin naandi, ga zu vaakudung pana varanopang la uru xaaka aangelo xuna lotuiang pana naan. A aangelo angkanaan ka ra vatangin amun saan angkanaan surugu.

⁹ Singsaxai a aangelo xa vasei nia naako, “Tuaa! Nia zaait be a iaana kilaaiang sin Nakmai malas-ing nua ma amun profet, naandi amun taatum sunum lamaskana Kaarisito, ma naandi vaakdul zaait ina dit falos amun dorang ilamaskana baar angkari. Guna lotu be wana Nakmai!”

¹⁰ Ma xa vasei nia naako, “Tuaa gu vun amun dorang profet ilamaskana baar angkari, avuna a raan amun saan angkanaan kana balas ka wat faasilik faanong. ¹¹ Axazak ina xa gigiu amun matmalabuk taksaat, luaa naan kana maandaau nanga wana gigiuang amun matmalabuk taksaat. Ma naan ina xa mitikaai, luaa naan kana maandaau nanga wana gigiuang amun matmalabuk ka mitikaai. Ma axazak ina xa gigiu amun matmalabuk ka tak, luaa naan kana maandaau nanga wana gigiuang amun matmalabuk ka tak. Ma naan ina xa ninis, luaa naan kana maandaau

nanga wana gigiuang amun matmalabuk ka nis.”

¹² Ma Iesu xa piaat kaarik naako, “Langar! Gana samura balas faraxai wana a wulwulang, ma gana xis faulin aubina vaakdul lalozang amun matmalabuk naadi ra giu. ¹³ Nia Aalfaa ma Omegaa, ma a Waamua ma a Zaxamur, ma a Varumaraiang ma a Vaanongang.

¹⁴ Naandi ina di zuk faninis amun marapi baraaf sin naandi, Nakmai xa lis a daxaiang sin naandi, malasing ma xa tak pana naandi dina vangan pana a iaai iwana roroiang ma dina albis lamaskana amun marana mara iwana balavaat ila bina laba angkanaan. ¹⁵ Singsaxai aubina ina amun matmalabuk sin naandi xa mitikaai malasing amun piu ma amun pimaat ma aubina ina di gigiu amun matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang ma aubina di zopsop famaata palau aubina ma aubina dit lotu wana amun nakmai vaagit ma naandi ina di sasaxot famaata dinat faagit, naandi vaakdul angkanaan dina iziar lamanar wana bina laba angkanaan.

¹⁶ Nia Iesu, ga kling a aangelo zurugu xuna pitfiaatang a dorang faaratunaan angkari zinim aubina naagu inaxam paazaai. Nia a Xatkador a Dewit ma a Natnaat sina, ma a Malara ina xat pilwilak dikdik paaninaraan.”

¹⁷ A Laklagaai a Raabu ma a ravin kana samura maxus, di piaat iaa malasing kari, “Laawus iriat!” Ma naan ina xa langarin, kana piaat naako,

22:12 Aais 40:10, 62:11, Saam 28:4, Aais 40:10, Jer 17:10 **22:13**

Vaat 1:8, Aais 44:6, 48:12, Vaat 1:17, 2:8 **22:14** Var 2:9, 3:22

22:16 Aais 11:1,10 **22:17** Aais 55:1

“Laawus!” Axazak ka maaru, xa daxa naan kana wat iriat. Ma axazak ka saxot, ka daxa naan kana wat ma xana imin pana daanim iwana roroiang kawit a wulwulang iwana.

A Vaanongang

¹⁸ Nia Jon, ga wurus nim faakdul naagu langarin a dorang profet ilamaskana baar angkari. Tamon axazak kana дума ta dorang tawarak pana dorang ka itate vaanong, Nakmai xana дума vauzaa nanga amun maravanang laba ina di fazei vaanong pana lamaskana baar angkari. ¹⁹ Tamon axazak ka zুরুk pizin ta dorang pana amun dorang profet ilamaskana baar angkari, Nakmai zaait kana zুরুk psin a non sina naa raumana lawalau aubina wana a iaai iwana roroiang ma la bina laba xa xoxok, ina a baar angkari xa dadorin.

²⁰ Naan ina xai pitfiaat a dorang faaratunaan pana amun saan angkanaan ka piaat naako, “Aiing, gana samura balas.”

Ka vaaratunaan. Piran Iesu, laawus.

²¹ A daxaiang sin a Piran Iesu, xana iziar varaxai wana aubina vaakdul.

A Dorang Daxa Zin Nakmai
The New Testament in the Nalik Language of New
Ireland Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long toples Nalik long Niugini

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators Australia

Language: Nalik

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Mar 2024 from source files dated 28 Mar 2024

42305cda-c6c8-512e-a277-ab36f573c0db